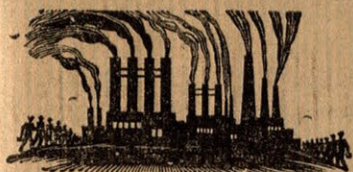

The only National Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the
80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

Išleidžia Penktadieniais Clevelande
Ohio Lietuvių Spaudos Bendrovė

Metinė Prenumerata:
Suvienuose Valstijose \$2.00
Kanadoje ir Meksikoje \$2.50
Lietuvoje ir kitose šalyse \$3.00

D I R V A
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

DARBAI

IR DARBININKŲ ŽINIOS

MURRAY LIKO C.I.O. VADU

Industriinio Organizavimo Kongreso (C.I.O.) vadovas John L. Lewis suvažiavime Atlantic City, N. J., pasitraukė, kaip buvo žadėjęs. Jo vieton konvencijoje išrinko pilno industrijos darbininkų prezidentą C. I. O. prezidentu. Spėjama kad Murray, budamas ramesnio budo žmogus, palaikys daugiau ramybės industrialų darbininkų eilėse.

CIO. konvencija nutarė praversti smarkų vaju sustraikimui į savo eiles dešėto milijonų darbininkų. Am. Darbo Federacijos konvencijoje New Orleans nepadaryta nieko aiškaus dėl įvedimo taikos darbininkų tarpe. CIO. ir ADF. matomai ir toliau viena su kita kovos.

Pakėlė algas. Dover, O. — Reeves Steel plieno produktų išdirbystė pakėlė savo 1,000 darbininkų algas po 5c valandai be jokio pareikalavimo.

AUTOMOBILIŲ išdirbystės visomis pastangomis skubina pridaryti 1941 automobilių, kad tuoj galėtų imtis valdiškų kariškų užsakymų. Per pirmas 15 d. Lapkričio padaryta automobilių 263,000 ir visą šį mėnesį manoma bus išleista 450,000 automobilių ir trokų. Symet bus viso išdirbta per 4,000,000 automobilių. Pernai visa meta pagaminta 3,732,374.

Pasibaigė. New Kensington, Pa. — Kilęs streikas dėl vieno darbininko Aluminum Co. dirbtuvėje išmetė iš darbo 7500 darbininkų. Darbininkai reikalauja kad kompanija paleistų iš darbo vieną darbininką kuris jiems nepatinka. Streikeriai yra C. I. O. nariai.

Streikas baigėsi Lapkr. 27. Be darbo buvusiems darbininkams užmokės už nedirbtas dienas.

Baigė streiką. Downey, Cal. — Vultee orlaivių išdirbystėje kilęs streikas po 12 dienų baigėsi, valdžios atstovui tarpininkaujant.

Streikavo 5,100 darbininkų reikalaujanti daugiau mokesties. Ta kompanija gavo kariškų užsakymų už \$84,000,000.

PLIENO ir geležies darbai iki šio meto pabaigos eis dabar pasiektu aukštu saiku. Bet ir 1941 metais jaunumatyta darbų turės dikių.

Šiuo tarpu darbingumas šioje industrijoje pasiekė 1929 metų aukštą laipsnį, kuris buvo Gegužės mėnesį tais metais.

GRAIKAI VIS DAR SUMUŠA ITALUS

Bucharest, Rumanija, Lapk. 27. — Geležinė Sargyba, Rumanijos fašistų organizacija, kuri paėmė į savo rankas Rumanijos valdžią, keršydama buvusios valdžios žmonėms, kurie nubaudė mirtimi keliolika Geležinės Gvardijos narių, dabar sušaudė 64 asmenis. Tarp sušaudytų yra buvęs premjeras ir karo ministras, taipgi keli kiti ministrai, ir šiaip eilė atsakomųjų žmonių. Tie savų žymių žmonių žudymai yra po įtaka ir padarėsinimu Vokiečių, kurie padarė Rumaniją savo ašies rėmėja ir sąjungininke.

Atenai, Graikija, Lapkr. 28. — Italų naujų išstatytų kareivių pasipriešinimą pietinės Albanijos karo fronto te sako Graikai perlaužė po atkaklaus mušio. Graikai tokiu būdu vėl žygiuoja pirmyn.

Graikai pereitą savaitę užėmė Italų karo orlaivių stovyklą Koritza ir džiaugsmo apimti Graikai pradėjo šaukti "Pirmyn link Romos!"

Graikai veržiasi pirmyn link kitų svarbių Italijos punktų Albanijoje.

Britų aviacija gelbsti Graikams žygyje prieš Italus. Padaryta pasekmingi užpuolimai Italų valdomo Albanijos uosto Valonos.

Britų karo lėktuvai ir laivai pasekmingai veikia prieš Italų laivyną Viduržemio juroje.

Vokiečiai Daro Anglijai Didžiausius Nuostolius

Londonas, Lapk. 28. — Vokiečių lėktuvai bangomis atakavo pietvakarinės Anglijos miestelius, numesdami padegamas bombas.

Lapk. 24 Vokiečių lėktuvai užpuolė Anglijos miestą Bristol padarė baisių nuostolių. Miestas beveik visas griuvėsiuose.

Britų lėktuvai daro užpuolimus Vokiečių ir Italijos miestų, atlikdami skridimus veik kas naktį.

Roosevelt Rengiasi Šaukti Darbo Taikos Tarybas

Washington. — Amerikoje daroma didelis spaudimas davimui Britanijai dar didesnės pagalbos karo lėktuvais. Del to sako gali nukentėti ir pačios Amerikos ginklavimasis, dėl trūkumo orlaiviams inžinų.

Washington. — Prez. rengiasi sušaukti konferenciją šalies industrijų ir darbo vadų aptarimui būdų išvengti streikų ir kitų trukdymų šalies ginklavimosi darbų.

VOKIEČIAI GALI SUKURSTYTI NEGRUS BULGARIJĄ IŠSILAIKO NEUTRALIŠKA

Amerikos nekurie redaktoriai spėja kad Vokiečiai norėdami pridaryti Amerikai negerovių gali lengvai to siekti papirkdami Amerikos negrų laikraščius ir per juos savo agitaciją varyti. Negrų spauda stovi silpnai, todėl, sako, greitai sutiktu priimti Vokiečių papirkimus.

Baus Sabotažnikus

Suv. Valstijų Senatas užgyrė įstatymą kuris nustato griežtas bausmes tiems asmenims ir darbininkams kurie kuomi nors bandys sabotuoti, gadinti arba trukdyti šalies apsigynimo pasirošimo darbuose arba tam tikslui medegos paruošimuose.

Bausmė nustatyta 10 metų kalėjimo ir \$10,000 baudos.

Štai del ko jie diktatoriai. Italijos fašistų partijos sekretorius išleido įsakymą šalies gyventojams kad atsisotų kuomet per radio buna duodama karo žinios. Tokiais mažais niekais erzina ir vargina žmones.

Tokyo, Japonijoje, siauria miego liga, nuo kurios miršta daug kudių.

VARŠAVOJE ŽYDAI UŽTVERTI

Berlinas. — Žydai buvusioje Lenkų sostinėje Varšavoje atskirti į Ghetto distriktą, kuris apmurytas 8 pėdų aukščio cementine siena. Visi Varšavos Žydai turi sueiti į tą žydišką sekeiją, nei vienas neturi teisės gyventi likusioje miesto dalyje.

Ta Ghetto sieia turi 18 vartų, per kuriuos išeiti žydai reikės tvėti pasas ir leidimas.

Varšavos Žydai negalės iškelti raudonų vėliavų ir užpulti policininkų, jeigu į Varšavą ateitų raudonoji armija.

BRITAI GALI 46 BOMBANEIUS

Washington. — J. V. Armijos vadovybė stiko užleisti Britams 4 naujus didžiuosius bombaneius lėktuvus, kurie Britams labai reikalingi tuos. Jie gali laikytis ore rose kelionėse.

S. V. ESPORTAS PAKILO

Kariškų krovinių ir kitų karo reikmenų užsakymai padidino Amerikos eksportą. Rugsėjo m. eksportuota už \$29,000,000, o Spalio mėn. už \$343,000,000.

Taipgi mažėjo Amerikos importas: Rugsėjo m. įvežta už \$195,000,000, o Spalio m. už \$207,000,000.

Per pirmas 10 mėnesių šmet eksportuota iš Amerikos už \$374,010,000, importuota už \$2,148,630,000.

Išvežam daugiausia orlaivių į Italiją.

NAZIA komunistai, fašistai ir ponų šnipai sakoma srūkiai veržiasi į visokias Amerikos ekonomines organizacijas ir darbus, kaip skelbia Dies komitetas, rinėjantis prieš Amerikos akciją.

EUROJ, kaip praneša reiki, tentytojai, prisideda istis badas karo parbloksė šalyse. Norvegija, anija, Holandija, Prancuva ir Belgija neturi pankamai maisto ir grūdų.

TAR Prancuzų ir Vokiečių adėjo kilti nesusi-pratin kurie gali prives-ti prisantikių nutraukimo. S atsitiko del Vokiečių parymo iš Alzacijos, Lorrą Prancužiškai kalbančių gyventojų. Vokiečiai teritoriją paėmė, jie visadaikė ją Vokiška.

Sovų meklorius Dekano, kuris sudarė suktų bei Lietuvos užgrobimui, dabar paskirtas ambasadorium Berling. Jisai ten šnips ką Vokiečiai mato tyti su Lietuva ir su visausija.

Viešnia iš Lietuvos Lankys Musų Kolonijas

JADVYGA TUBELIENE

Žymi Lietuvos moterų organizacijų darbuotoja, a. a. Juozo Tubello, buvusio Lietuvos Ministro Pirmininko žmona, kuri atvažiavo į Ameriką prieš kelias savaites per Portugaliją, dabar pasiryžus lankyti Lietuvių kolonijas Amerikoje su pranešimais apie Lietuvą. Ji yra viena iš keleto pabėgusių moterų nuo raudonojo teroro. Amerikos Lietuviai ją mielai norės pamatyti ir išgirsti jos apipasaokijimus.

ANGLAMS REIKIA PASPIRTIES

Washington. — Gryžęs iš Londono Britų atstovas praneša kad Anglijos žmonėms reikalinga dabar dvasinės paspiirties sulaikymui nuo plitimo palinkimo taisytis su Vokietija. Anglai dabar jaučiasi vidutiniškai stiprūs dvasioje, tačiau randasi daugiau ir daugiau kurie linksta prie taikos. Sako, reikalinga iš Amerikos pusės pridavimo daugiau upo sulaikymui tos minties.

Britai rupinasi kokia bus jų ateitis, akivaizdoje baisių Vokiečių naikinimų jų miestų iš oro. Jeigu karą tęs, tai per porą metų toliau matysis tik tas pat— griuvėsių daugėjimas.

Sako, reikalinga kad Suvienuotų Valstijos prižadėtų teikti Britams daugiau kreditų, nors Britai turi turto Amerikoje iki arti \$4,000,000,000.

VOKIEČIAI KAREIVIAI ŽUDOSI

Gryžę iš Europos nekurie Amerikonai tikrina kad Vokiečiai kareiviai užimtoje Prancuzijoje žudosi— vidutiniai nusižudo po du per savaitę del nuobodulio, ir neapikantos kokią Prancuzai jiems rodo.

KINAI-JAPONAI NESITAIKO

Sanghai. — Taika tarp Kinijos ir Japonijos išrodo taip toli kaip iki šiol buvo, nors ir skleidžiama gandai apie tai. Japonija vis negali priversti Kinus prašyti taikos, nors ir daro visokius grąsinimus.

PINIGUS NAUDOS TIK GINKLAMUS

Prez. Roosevelt pranešė kad 1491-42 metų viešųjų darbų biudžetui skirs pinigų visai mažai, taip sakant viešus darbus visai apmažins. Vietoje to pinigai bus naudojami šalies ginklavimo reikalams, taigi darbų bus ginklavinimosi srityje.

Vieši darbai bus laikomi tam periodui kada pradėjus mažėti ginklavimo darbams, darbininkus ims paleidinėti iš dirbtuvių.

PRIE HAIFA uosto, Palestinoj nuskendo laivas gabenęs apie 1,800 žydų pabėgėlių iš Europos. Dalis jų išgelbėta, kiti nuskendo.

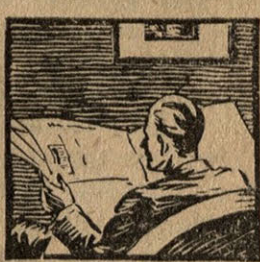
S. V. KONGRESE svarstoma įstatymas kuris uždraus darbininkams streikuoti šalies gynimo darbus dirbančiose industrijoje.

SOVIETŲ valdžia Maskvoje jau senai pripažino Vokiečių užvaldymą Slovakijos, bet tik dabar paskelbė apie tai žinią.

VOKIEČIAI sutiko paliosuoti 30,000 Prancuzų nelaisvių esančių Šveicarijoje. Daugiausia atgaus laisvę šeimų tėvai arba didelių šeimų vyriausieji sunai.

SUV. VALSTIJOS jau pasirinko karo laivams ir lėktuvams punktus Atlantike, ką gavę iš Britanijos, pasirošimui prieš galimą Vokiečių užpuolimą.

Tų punktų apginklavimą tuoj ir pradės tais pinigais kuriuos Kongresas paskyrė pereiną vasarą.

IŠ LIETUVOS

KAUNE, švietimo komisariato rumuose, buvo sušaukta pasitarimas, į kurį buvo įsakyta atvykti visiems Kauno vidurinių mokyklų direktoriams ir pradžios mokyklų inspektoriams. Posėdžiui pirmininkavo vice komisaras Liudas Gira. Posėdžio metu žydėlis Brovkinas ir Kauno Rusų vidurinės mokyklos direktorius Griduško (ši mokykla įsteigta maskolių karininkų ir GPU agentų vaikams) konkrečiai nurodė kokie mokytojai ir kokius darbus turi atlikti, prisitaikant prie Maskvos reikalavimų.

SVEIKATOS komisaras paskelbia kad gydytojų pasiskirstymas Lietuvoje nesą normalus. Vilniuje jų yra apie 600, Kaune apie 500, o provincijoje tik apie 400. Busia imamasi žygių kad daugiau gydytojų apsigyventų mažuose miesteliuose.

RUSŲ KALBA vis labiau skverbiasi į susovietintos Lietuvos įstaigas. Elta skelbia kad jai reikalinga labai gerai Rusų kalbą mokančios tarnautojos.

KAUNE įsteigta Rusų kalbos kursai.

"TARYBŲ Lietuva", oficialis komunistų laikraštis, šiomis dienomis atspausdino Rusų "azbuka", pradėjo spausdinti savo rusies Lietuviškai-Rusiškai žodyną, kuris esąs tai komas Rusų kalbai mokintis. Taip pat laikraščiuose skelbiasi įvairūs mokytojai kurie duoda privatinės Rusų kalbos pamokas.

KOMUNISTŲ organui Kaune užkliuvo Lietuvos studentai, kurie esą vis vaikščioja su "kapitalistinių šalių pavyzdžio kepuraitėmis". Tai esą pamėgdžiojimas buržuazinių studentų.

LIETUVOJE jau oficialiai panaikintos visos Nepriklausomosios Lietuvos valstybinės ir religinės šventės. Įvesta komunistinės šventės.

LIETUVOS SOVIETŲ vėliava atrodo šitaip: ją sudaro raudonas auodeklas, kurio kairiame viršutiniame kampe prie koto atvaizduota auksinis kuojis su pjautuvu, o viršum jų užrašas aukso raidėmis: "Lietuvos TSR".

LIETUVOJE ir tarp žydų atsiranda tokių kurie pradeda bjaurėti sovietų valdžią. Šiomis dienomis vienas šveicarijoje gyvenęs žydas, kuris rengėsi važiuoti į Lietuvą ir tuo reikalu parašė savo seserei Kaune laišką, gavo iš jos atsakymą, sekantį: "Kaimynai sako kad tu esi beprotis jeigu manai grįžti. Visi norėtų patekti ten kur tu esi. Jeigu tu man tuo reikalu dar rašysi, aš atsisakysiu ir daugiau nerašysiu. Esi idiotas, ir tai mano paskutinis žodis".

PENNSYLVANIOJE

PITTSBURGH

Lietuvių Kambario Fon- dar Baigė Savo Darbą Pasekmingai

Pittsburgho Lietuvių septyni draugijų išrinkta komisija kartu su Lietuvių Kambario Fondo Komitetu Lapkričio 17 d. atliko Liet. Piliečių Klubo salėje U. S. valdiško bondso traukimą, Lietuvių Kambario kaštų padengimo tikslui skirtą. Laimėtoja buvo Ona Samulevičienė, Draugijų Komiteto pirmininkė P. Samulevičiūtė motina. Laimingą numerį jai ištraukė mergaitė, pavalaičių dukrelė, kuriai buvo užrašytas akys; numeriai buvo sudėti į tam tikrą apvalią dėžę, ką specialiai padarė Kuizinas ir Radzius.

Tuoju po laimėjimo J. Samulevičius ir J. Virbickas nuvažiavo pas p. Samulevičienę prausti jai tą linksmą naujieną ir paprašyti kad ji kiek aukto Lietuvių Kambariui; ji sutiko ir davė \$100; tas U. S. Government bondas kaštuoja \$750, taigi jai teko \$650. Kambariui iš to traukimo pasidarė pelno apie \$500. Samulevičienė yra SLA, 40 kuopos narė ir turi užauginus 8 dukteris ir 6 sunus, kurių daugelis jau vedę. Taigi niekas turbūt ir nepavydėjo jai tos laimės.

Vietos Lietuvių draugijos daug parėmė šį Lietuvių Kambario darbą; U. M. Dr. ja tu rėjo paėmus tikietai už \$100, L. P. Dr. ja irgi už \$100; L. Vaizbos Butas už \$20; Moterų Auxiliary irgi už \$20; SLA, 3 Apskritis už \$10; Jonas Grajauskas už \$100; Mrs. Grajauskas pardavė už kitą \$100. Kiti visi veiklesni Lietuviai turėjo po kelis ir keliolika tikietai ir juos pardavė. Samulevičienė bilietą pardavė jos sunus, ir ji buvo laiminga su vienu bilietu.

Pirm bilietų traukimo buvo vakarienė, ją pagamino Liet. Piliečių Draugijos moterys: p. Simanavičienė, p. Pivaronienė daugiausia dirbo prie valgių gaminimo; p. lė Bartkūnė, Bikišaitė, Kazlauskaitė ir kitos patarnavo prie stalų.

V. Rukas, J. Valaitis ir J. Samulevičius dirbo prie lošio; jiems gelbėjo V. Šimkunaitė, M. Urmoniukė ir B. Martinonytė. Žmonių buvo apie 150, visi atidžiai sekė traukimą ir matė kas viskas buvo atlikta teisingai. Visų buvo upas kad tik daugiau liktų mūsų Kambariui. Prieš traukimą buvo paklausta kas imtų mažiau jei laimėtų, vieni sakė imtų \$400, kiti \$500, kiti \$600, o kitus aukotų Lietuvių Kambariui.

J. Virbickas.

PHILADELPHIA

LIET. TAUT. BAŽNYČIOS IŠKILMĖS. Gruodžio 8, sekmadienį, Philadelphiajose Lietuvių Tautos Katalikų bažnyčioje bus didelės pamaldos, apvaikšiojimas bažnyčios vardo, Nekalto Prasidėjimo Panos švenčiausios.

Klebonas su parapijonais deda pastangas iškilmingai tą šventę paminėti. 11 val. ryto bus ceremonijos su mišiomis ir pamokslais, iškilmėse pasidarys dalyvauti kunigų ir vyskupų ir vienas arkivyskupas.

Philadelphiajose tautiška parapija yra pavyzdinga tuo kad ji yra Lietuvių ir tik Lietuviams darbuojasi. Klebonas Kun. J. J. Zittas su komitetu ir parapijonais jau ruošia planus kad šita parapija būtų kaip vienas Lietuvių centras nežiūrint kur gyventų, jei tik nori priklausyti prie šios parapijos kiekvienas bus priimamas, bi tik Lietuvis.

L. T. K. B. Komitetas.

DARBAI PAKILO

Darbai įvairiose dirbtuvėse ir darbininkų uždariai Pittsburgho srityje šiuo laiku stovi apie 11 nuos. aukščiausiai buvusio pasiekto aukšto rekordo.

Pennsylvanijoje bendrai paėmus Spalių mėnesį darbai pakilo tiek kad dirbtuvėse ir darbuose darbininkų skaičius pasiekė 978,000; algos padaugėjo 5 nuos. lyginant su pereinamųjų metų mėnesio.

Vidutiniai imant savaitinės darbininkų algos pakilo nuo \$27.76 iki \$28.29, aukščiausia kiek kada buvo nuo 1923 metų rekordo.

Statys Apsaugos nuo Oro Bombų

Kadangi Amerika gali įsivelti į karą, todėl prie daugelio dirbtuvių kurios dirba šalies gynyimo reikmenis manoma išstatyti žemės užvejas pasislėpimui nuo bombų ir kitų orinių pavojų.

Pittsburgho distrike bus išstatyta eilė karo reikmenims gaminti dirbtuvių ir jos turės savo žmonėms pasislėpimo vietas.

STREIKAS. New Kensington, Pa., Aluminium dirbtuvėje sustreikavo dalis darbininkų, reikalaujanti kad vienas darbininkas, kuris prasižengęs prieš unijos "etiką" būtų paleistas iš darbo. Del to streiko apie 7500 tos dirbtuvės darbininkų turėjo likti be darbo. Sutrukdyta šalies gynyimo darbų.

AMERIKA RUOŠIASI RIMTAI

Dėdė Samas iki 1941 metų Kovo mėnesio suims į kariuomenę 400,000 vyrų. Iki Birželio mėnesio 15 dienos — bus paimta 800,000 vyrų.

Prezidentas Roosevelt pareiškė kad šis ruošimasis yra vienas tikslų: "laisvės gynimui". Vyrų šaukimas į kariuomenę drašto sistema pradėtas pereinoti savaitės prarastu traukimu numerį.

Apskaičiuojama tačiau kad tikėtai vienas iš kojų penkių užsiregistruosiu vyrų pateks į A1 klasę, kiti bus netinkami fiziškai arba negalės būti imami į kariuomenę dėl šeimyniškų ir kitokių kliūčių.

KREGŽDĖ skrisdama laiko snapą praziūta kad pagautų mažus vabalėlius ore.

ATEIVIAI, UŽSIREGISTRUOKIT

Liko tik 4 Savaitės. Gruodžio 26 — Paskutinė

ISVENKIT PABAUDOS — UŽSIREGISTRUOKIT PRIEŠ GRUODŽIO 26

Ateivių registravimas baigsis Gruodžio 26 d., ir visi nepiliečiai už nesiregistravimą gali būti baudžiami pinigine bausmė \$1000, šešiais mėnesiais kalėjimo, arba abiem čia paminėtom bausmėm.

Visi ateiviai, 14 metų amžiaus ir aukščiau, privalo asmeniškai registruotis.

Ateivius vaikus neturinčius 14 metų amžiaus, privalo už-

registruoti jų tėvai ar globėjai. Ateiviai registruojami paštuose. Nereikia mokėti jokių pinigų už užsiregistravimą. Apisaukokit nuo prigravikų kurie už pinigus gali prizadėti atlikti registraciją už jus.

Kuomet būsit užsiregistravę, jeigu pereišit gyventi kitu adresu, būtina penkių dienų bėgyje privalyt pranešti savo naują antrąją: Immigration and Naturalization Service, Washington, D. C. Tam tikslui gausit banką viesuose paštuose.

LIETUVOS PASIUNTINYSBĖS ŽINIOS

Nužudyto ar Nusižudiusių Lietuvoje Asmenų Sąrašas

- Jonas Štaupas, buvęs Ateitininkų Sąj. generalinis sekretorius.
- Juozas Tomkus, atsargos majoras, Valstybės Tarybos referentas.
- Gen. Grigaliūnas-Glovackis.
- Dr. Mickus, chirurgas, Sveikatos Depart. direktorius.
- Zukbus, Dr. Zukaus brolis.
- Pulk. Saladzius, šaulių Sąj. pirmininkas.

Sąrašas pabėgusių iš Lietuvos esančių įvairiose šalyse ir įvairiose vietose užsienyje:

- J. Vailokaitis su šeima
- Dr. P. Karvelis su šeima
- Kun. St. Yla
- Kun. J. Prunskis,
- Adv. Juozas Katilius,
- Bernardas Žukauskas, iš Ukmergės, kilęs iš Dzūkijos
- Pulk. St. Jurgutis su šeima. Jis prieš kelis metus lankėsi Amerikoje Ginklavimosi Valdybos reikalais. Jo žmona Lietuvaite iš Manchester, Anglijoje.
- Garbaliuskas, buv. kalėjimų inspektorius, su žmona
- Masiulis, buv. Lietuvos sekretorius Kaune, kilęs iš Panevėžio, su šeima. Jo žmona gim. Jankauskaitė, statyto seną Parjžiaus gyventojų Jankausko duktė.
- Min. E. Galvanauskas, buvęs finansų ministeris
- Aleks. Danta, buv. finansų vice ministras
- Lakunas Pyragius, buvęs Aero Klubu sklandymo mokyklos Nidoje įsteigėjas ir vedėjas, su broliu
- Lak. Dženkaitis, su broliu
- Kapt. lakunas Gricevičius, ir jo brolis, buv. mokesčių inspektorius
- Kapt. Labanuskas ir dar du karininkai iš karo laiko "Prez. Smetona" igulos
- Gen. Plechavičius su šeima
- Kun. Pr. Gaidamavičius iš Sirvintų
- Kaz. Čibiras iš Kauno, buv. Šaltinio redaktorius, prieš kiek laiko buvęs Amerikoje
- Daščaras iš Pandelio
- Kalasauskas, buv. krikščionių darb. sąjungos reikalų vedėjas iš Marijampolės
- Adv. Bataitis
- Andrius Vosylius, pramonininkas, buv. Prekybos Rūmų pirmininkas Kaune, su dukteria
- Dr. Ant. Maceika, mokslininkas,
- Ltn. Aušrota su šeima,
- Kun. Venckus, Jezuitas
- trys vienuoliai Dominikonai iš Plungės
- Kun. Sušinskas iš Panevėžio
- Kun. Gurinskas iš Kybartų
- Kun. Tamošius iš Šiaulių
- Kun. Dankantas, iš Šiaulių
- Ats. Pulk. Vaitiekūnas
- D. Rozenblatas su žmona
- V. Rozenblatas su žmona
- Trapinas iš Lietukio
- Vaitkevičius, prekybininkas
- Laucevičius, iš Maisto

- Jankauskė su dukrele Birute
- Adv. Miurevičius iš Kybartų
- Dirmėikis, buv. Lietuvos Aido red. su žmona
- Povilauskas, Jaunlietuvius veikėjas
- Raulinaiš, Licensijų komisijos referentas prie Finansų m., su žmona
- Inž. Brušus, veiklus savo laiku aktyvistas Klaipėdoje
- Šakovas, Pasienio policijos baro virininkas
- Jonas Ilišis, miškininkas, atargos karininkas, buv. pakutinio prieš okupaciją eimo narys, nuo Griskabūžio
- Martyn. Yčas su šeima
- Butėnas iš XX Amžiaus
- Žilinskas buv. direktorius Ministr. Kabineto kanceliarijos ir Spaudos Skyriaus d. Sangumo Dep.
- J. Nėaitis, Ekonominio Dep. sekretorius, su šeima
- Jurkus, Lietuvos pasiuntinys, anksčiau dirbęs laipėdos uoste
- Jurkunas-Šeius, buv. L. Aido redaktoriaus ir Raud. Kryžiaus įgaitinis Vilniuje
- Ats. Karininkas Lingys

Pastebėtina d. kai kurie suminėti asmenys reguliariai su galiojančiais dokumentais ir vizomis savo iku pervažiavo sieną, bet, tnežiūrint, Sovietai konfiskav visą jų turą.

BALTIMOE, MD.

SMULKIOSINIOS

Lietuvių Demokratų Klubas reagia didelę "aterinę", sekmadienį, Gruodžil, nuo 1 v. po pietų, savo me. 816 W. Lombard st.; įžaa 50c. Dabar Demokr. Klubas ištaisė didelę ir pagį virtuvę, kuri sujungia šį salę su klubo dvarais Dr. Jonas Bučnis dovanojo ubui didoką elektriską šauvą. Tai gi dabar L. D. Kas patobulintas ir paturtint Visiems per šią "austerinę" teikiama dar geresni patarnavimas.

Tą patią dieną, kare, Lietuvių Draugijų Taba rengia prakalbas. Kalbės vynes redaktoriaus Kl. Jutonis ir vietiniai kalbėtoja Dainuos Dainos Dr. Jos Chs, vedamas Klem. Andreis. Kalbos bus pašvestos laivos nepriklausomybės atgimo reikalams.

Lapkričio 20, Lietų Atletų Klubas laikė savudening "austerinę". Dalyvi didelis buris jaunimo ir mažai senesniųjų. Atletų Kas turi nuosavą namą, 539 ashington Blvd., ir gerai paiko.

Keli vietos Lietų gavo tarnybos prie Karo Ito Tarybos. Statys Janušira nariu Draft Board No.; Adv. Rastenis yra AppAgent prie Draft Board No. Adv. W. F. Laukaitis, AppAgent prie Draft Board No.

Kor.

TRUMPOS ŽINUTĖS

(Iš Musų Laikraščių)

• MASPETH, N. Y. — Lapk. 14 d. rasti negyvais Nelė Lukas-Lukoševičiūtė ir jos vyras McGovern. Mirė nuo nuodingos naminės degtinės.

• CHICAGO, Ill. — Policija suėmė "Penktadienio Plėšikų" vadą Kavaliauską, kurio gauja apipilėsus apie penketą tukstančių žmonių.

• CHICAGO, Ill. — Šiais metais sueina 25 metai nuo to lai pradėjo eiti Liet. Vyčių organas Vytis. Rengiama išleisti jubilėjinį numerį.

• SAO PAULO, Brazilija. — Lietuvis vienuolis Pranciškonas Voldemaras šatas Lapkričio 24 d. išventintas kunigu. Tai pirmas Lietuvis kunigas ešes mokslus Brazilijoje.

• DETROIT, Mich. — Nežinomas žmogžudis Spalių 21 d. nušovė Vincą Repšį, kuris užlaikė alinę.

• BUENOS AIRES, Argentina. — Pietų Amerikos žinios persergėjo čia gyvenančius Lietuvius nesiregistruoti Rusų konsulatuose, kaip buvo iš Maskvos paraginta, kad vėliau neturėtų nesmagumų.

• CHICAGO, Ill. — Dr. Pr. Aukštikalnis paskirtas į Bismark, N. Dak., kur užims visos valstijos išvengiamų ligų departamento direktoriaus vietą.

• MONTREAL, Kanada. — Žiema čia dar nėra šalta. Pirmas sniegas pasirodė Spalių 21. Oras per kelias dienas buvo atšalęs. Antras sniegas pasirodė Lapkričio 16-17. Povaliai sniego dauginosi.

• NEW YORK, N. Y. — Dr. M. J. Vinikas, SLA. centro sekretorius, išvyko ketuliet dienų į Chicago atlikti tam tikrus patikrinimus SLA. turto, savo raportams kuriuos turės pateikti valstijos.

• CHICAGO, Ill. — K. Motužas atvažiavo iš Brooklyno rodyti tulas Lietuvos filmas Margučio programė Lapkričio 21. Tačiau filmos nežinomu budu pražuvo tarp namų iš kur jos buvo vežamos, ir salės.

— Padėkos Dienoje tapo pašventintas kentinis, akmuo seneliui prieglaudos namui, kurį stato Lietuvių Katalikų Labdarių Sąjunga savo farmoje, netoli Palos parko.

— Komp. P. Sarpalius pritaikė 14 Lietuviškų dainų Onos Kaskas, Metropolitan Operos dainininkės, kontralto balsui. Lietuviškos dainos yra soprano balsui, o p-lė Kaskas mėgsta Lietuviškai dainuoti, todėl jai buvo reikalinga daugiau dainų pritaikytų jos balsui.

LAIŠKAI Į LIETUVĄ EINA

Laiškai į Lietuvą eina, Amerikos paštas priima laiškus ir pristato juos į Lietuvą po senovės. Todėl pasiūskit saviškiams Lietuvoje nors paprastą Kalėdų ir Naujų Metų pasveikinimą. Pralinksminsit ir suraminsit juos. Gaudit Dirvos knygyne sveikinimų laišku, po 5c., ir siuskit juos į Lietuvą, neužlipytame laiške, pridėdami pasto ženklėlį už 1½c.

• DIDŽIAUSIA medinių kurnių dirbtuvė Amerikoje randasi Davenport, Iowa, mieste.

MARGUTIS

Skaitykit "Margutį", komp. A. Vanagaicio leidžiamą muzikos ir juokų žurnalą. Eina du kartų į mėnesį. Kaina metams \$2. Prisiūskit 10c. pasto ženklais, gausit vieną numerį pamatymui.

"MARGUTIS"

6755 So. Western Ave. Chicago, Ill.

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

MIRĘ 6000

Su šiaame numeryje paduodamais mirusių išeivių Lietuvių vardais, mirusių skaičius pasiekė 6,000. Mirusiųjų sąrašas čia vedama nuo Vasario mėn. 1937 metų.

RADZIUKYNAS Jonas, 55 m. mirė Lapkričio 22 d., buvusių kareivių prieglaudoje, Dayton, Ohio, ir čia liko palaidotas eks-karių kapinėse. Velionis buvo veteranas pasaulinio karo. Paėjo iš Seinu apeliokės, ten yra likęs po brolis Petras. J.VU. MONČINSKAS Kazys, 62 m., mirė Gruodžio 23, 1939 m., St. Louis, Mo.

LEVANAVIČIUS Simas, 57 m. amžiaus, mirė Lapkričio 6, Baltimore, Md. — Akmenėlės k., Kalvarijos v., Marijampolės ap. Amerikoje išgyveno 36 metus.

LATOŽIENĖ Leonarda, 65 m. mirė Lapk. 21, 1939, Westville, Ill.

DALENGAUSKIENĖ Elena, 34 metų, mirė Sausio 4 d., Philadelphia, Pa.

RAMONIENĖ Anelė, 44 metų, mirė Sausio 4, Amsterdam, N. Y.

BAGDONAS Pranas, 60 metų, mirė 14 Vasario, Bulpitt, Ill.

JURGELAITIENĖ Ursulė, 61 m., mirė Vasario 20, Springfield, Ill.

PETRAITIS Dominikas, pusamžis, mirė Lapk. 4, Chicagoje. — Amerikoje išgyveno 33 metus.

LELEIKIENĖ Monika (Numgaudytė), pusamžė, mirė 3 Lapkričio, Chicagoje. — Telšų ap., Salantų p., Jakišlaučių k.

SKIRIUS Antanas, pusamžis, mirė Lapk. 18, Chicagoje. — Šiaulių ap., Kruopių parap., Laumenų k. Amerikoje išgyveno 30 metų.

GUDAS Antanas, pusamžis, mirė Lapk. 12, Chicagoje. — Jakubavos p. Amerikoje išgyveno 33 metus.

BRAZAUSKIS Juozas, pusamžis, mirė Lapk. 13, Chicagoje. — Raseinių ap., Sidlavos p., Vaikštaučių k. Amerikoje išgyveno 30 metų.

SPRANAITS Kasparas, mirė Lapk. 2, Paterson, N. J.

PALUPIENĖ Magdalena, 50 metų, mirė Lapk. 6, Bronx, N. Y.

NASTULEVIČIENĖ Justa, 54 m. amžiaus, mirė Lapk. 6 d. Brooklyn, N. Y.

LITVINAS Vincas, 49 metų, mirė Rugg. 11, Manila, Filipinų salose.

KUNDROTA Andrius, 75 m., mirė Lapk. 10, Brooklyn, N. Y. — Prienu p., Skersbalio k. Amerikoje išgyveno 57 metus.

ZULIENĖ Julė, 48 metų, mirė Lapk. 11, Brooklyn, N. Y.

KAITIENĖ Ona, mirė Lapkričio 8, Hunlocks Creek, Pa.

PRISIRAŠYKIT PRIE S.L.A. LENGVIAUSIOMIS SĄLYGOMIS

Nuo Spalių 1 d., 1940 m., iki Gegužės 31 d., 1941 m., Susivienijimas Lietuvių Amerikoje paskelbė vieną didžiulį savo vaju, kuris bus žinomas kaip S.L.A. TREČIAS VAJUS, laike kurio kiekvienas Amerikos Lietuvis gali prisirašyti prie S.L.A. lengviausiomis sąlygomis ir gauti dovanas: prisirašantieji nemokės įstojimo ir nemokės daktarių už sveikatos išgydymą, o pirmutinis prisirašysiu narių tukstantis gaus gražią dovaną — S.L.A. JUBILEJINĮ ALBUMĄ, vertės \$5.00.

Susivienijimas turi moderniškus apdraudos skyrius ir galima apsidrausti nuo \$100 iki \$5,000. Taipgi galima prisirašyti ir į ligoje pašalpą, kurios mokama po \$6, \$9, ir \$12 savaitėje. Jaunamėčius galima apdrausti nuo \$100 iki \$1000.

SLA. kuopos randasi visose didesnėse Amerikos Lietuvių kolonijose ir visur darbuojasi tu kuopų organizatoriai. Kai pas jus užeis SLA. kuopos organizatorius — pakalbėkit su juo apie apdraudą ir prisirašykite prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje — didžiausios ir turtingiausios Lietuvių apdraudos ir labdarybės organizacijos. Norėdami informaciją rašykite:

S.L.A. SEKRETORIUS

307 W. 30th Street

New York, N. Y.

TARUTYTĖ Margareta, 29 m. amžiaus, mirė Lapkričio 10, Breslau, Pa.

JANUŠKA Pranas, 24 m., mirė Lapk. 11, Plymouth, Pa. BARTNIKAS Pranas, 54 metų, mirė Spalių 31, Grand Rapids, Mich.

ARKAUSKAS Jurgis, mirė 28 Spalių, Westville, Ill.

CERNAUSKIENĖ Antanina, mirė Spalių 28, Helvetia, Pa. BALTUSKA Adomas, pusamžis, mirė Lapk. 9, Chicago, Ill. — Marijampolės parap., Trakiškių k. Amerikoje išgyveno 43 metus.

PETRAUSKAS Juozas, pusamžis, mirė Lapk. 11, Chicagoje. — Raseinių ap., Zvingių p., Lapkašių k.

SEREIKA Zigmas, pusamžis, mirė Lapkričio 11 d., Chicagoje. — Panevėžio apsk., Šeduvos p. Amerikoje išgyveno 38 metus.

MASILIUNIENĖ Elena, mirė Lapk. 11, Pittsburgh, Pa.

LAURINAITIS Antanas, mirė Lapk. mėn., Hartford, Conn.

BALAKEVIČIENĖ Antanina (Masalskaitė), pusamžė, mirė Lapk. 8, Chicagoje. — Kauno ap., Atriogalos par., Bankių p. Amerikoje išgyveno 36 metus.

JUŠKA Alekas, 63 metų, mirė Lapk. 14, Cleveland, O.

AR JAUČIATĖS NUVARGĘ-BE VIKRUMO?

Skauda galvą — išpusti viduriai? Kada tik užsikemsa jūsų žarnos, išpūta viduriai, dvokia kvapas, atitrūmas, užkietėjimas, tuoj naudokit FEEN-A-MINT. Tai malonaus skonio, liuosuojantis kramtomas gumas, švelniai bet tikrai liuosuoja vidurius. Imkit emant gult. Ryte jausitė tikrą palengvinimą ir atgausit vikrą, jaunų ir senų milijonai naudojami nebrangiu FEEN-A-MINT. Jis tinka ir jūsų šeimai. Nustiprinkit FEEN-A-MINT šiadien.

SKAITYKIT ir GARSINKITES

Lietuvių Naujienos — mėnesinis žurnalas, kaina tik \$1 už du metus. (20)

'Lietuvių Naujienos' 332 N. 6th Street Philadelphia, Pa.

SKAITYKIT VIENYBĖ

• VIENYBĖ — seniausias ir populiarius Lietuvių laikraštis Amerikoje, eina 55-ti metai. Leidžia Lietuvių Spaudos Bendrovė. Kaina metams \$2.50. Pamatymui dykai.

VIENYBĖ 193 Grand Street Brooklyn, N. Y.

SPAUDOS darbai yra Dirvos Spaustuvės specialybė. Atlika:

- PLAKATUS
- LAISKUS
- VOKUS
- KONSTITUCIJAS
- BILJETUS
- ir kitokius.

Draugijos, biznierių, organizacijų, pavieniai — paveskite savo spaudos darbus mums.

Klauskit mūsų kainų — atsakymą gausit greitai.

- Darbą Atlika GERAI GRAŽIAI GREITAI

DIRVA

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

AMERIKOS LIETUVIŲ LAISKAS IŠ VOKIETIJOS

Susekta Slaptai Išžudytų Žmonių Slėpynė

(ISTRAUKOS ISVERSTOS
(IŠ ANGLISKO))

Brangus X.

Dėkoju tau už ilgą ir įdomų laišką, kurį tikrai vakar gavau. Aš jokių būdu nesitikėjau taip greitai gauti atsakymą, kas įrodo kad susirašinėjimas iš čionai su Amerika nėra taip blogas, net žymiai geresnis negu su Lietuva.

Kaip pats žinai, aš čia atvykau Rugsėjo mėnesį ir tuojau parašiau laiškus savo namiškiams ir draugams. Jau daug laiko praėjo ir tikrai šiomis dienomis tegavau atsakymą iš namiškių. Atrodo kad susirašinėjimas su "rojumi" pradeda nutrukti, nes šiuo tarpu tas tegalima su giminėmis ir visi kiti iš baimės jaučia geriau tylėti ir ignoruoti susirašinėjimą su likusiu pasauliu...

Prieš man išvažiuojant aš susitikau su N., kuris prašė perduoti tau linkėjimų kada mudu susitiksim Amerikoje. Kai aš užklausu jo apie jo ateities planus, jis pasisakė kad jis tikisi kaip nors pasidaryti pragyvenimą ir jam buvo pasiūlyta darba naujoje vietoje, bet jis nebuvo nei kiek entuziastiškas dėl ateities. Jo supratimu, tik paprastieji žmoneliai tegali mažiau nūgąstauti, bet niekas negali džiaugtis, ir visiems patartina vien sau pasilaikyti pasitikėjimą saviimi. Man buvo labai malonu išgirsti iš jo tokį pasiryžimą, ir aš tikiu kad jis vienas iš tų atkaklių tipų, kurių šis maras nepalies. Aš prašiau kad jis man parašytų čionai, bet aš nei kiek nenusistebėčiau jeigu iš jo negirdėsiu, nes Rusijoje jie tokios "laisvės" nežino...

Aš stengsiuos susizinti su visais tais Lietuviais kurie yra čionai atbėgę. Dar prieš kelias dienas nebuvo taip sunku čionai pakliuti, nes poniai Yčienai su dviem dukterim pavyko pereiti žaliąją sieną. Šiomis dienomis susitikau su V. Raulinaičiu, kuris mėgins patekti Amerikon, nes jis gimęs tenai. Susitikau ir su J. Deksniu, kuris taip pat Amerikoje gimęs. Jiedu abu buvo Užsieninių Reikalų Ministerijos tarnyboje. Paskutinis Lietuvos kurį susitikau, buvo Kalvaitis, buvęs Lietuvos konsulas Chicagoje. Kalvaitis sakėsi mėginsias kaip nors patekti Amerikon taip pat....

(Laiško rašytojas, kuris nepritarė Smetonos politikai, čia nori paneigti A. Smetoną už pabėgimą iš Lietuvos ir nepasitikimą žmonių vadovauti. Rašytojas turbūt nežino kas ištiko Latvijos prezidentui, kuris nespėjo niekur ištrukti iš savo šalies. Svetimiams okupantams įsiveržiant, užimanų ša-

lių valdžių galvos paprastai šalinasi kurie spėja ir gali, taigi vienas Smetona už pasišalinimą netinka kaltinti.—Red.)

Man apleidžiant Lietuvą, ne iš vieno karininko lupų aš išgirdau apie gėdą ir negarbę atneštą ant Lietuvos kariuomenės, kuri nors maža, bet buvo skaitoma viena iš geriausių visame Pabaltijyje, ir kurios apginklavimas veik prilygo Finlandijos kariuomenei.

Keli "didvyriai" su įsakymu "išvengti kraujo praliejimo" nusprendė priimti raudonųjų sąlygas ir tuom pačiu padarė tą kraujo praliejimą per daug vienusiškų.

Bet dar liudniau buvo girdėti apie tokius kaip Gen. Vitkauskas, kuris staiga suraudonėjo ir nerado pakankamai žodžių išgirti naująją sistemą. Ji galima būtų paskaityti Lietuvos Judošium Nr. 1. (Jis, kaip kiti spėja, dėl šeimyniškų sumetimų ir savo neišbėgamos padėties prisitaikė prie sąlygų.—Red.)

Judošium nr. 2 be jokių ginčų galima paskaityti poetą Liudą Girą, kuris perėjo visas ribas. Jis pirmutinis iš visos grupės pasitiko paleistus kalinius ir kada vartai atsidarė, jis apkabino patį pirmą žydėlių minios akivaizdoje. Po to viename susirinkime, kuris buvo transliuojamas per radiją, jis išdrožė kalbą žydiškai (ar galit ką nors panašaus įsivaizduoti!) ir pasakė kad jis jau tų jėg visai jam esą broliai, ypatingai jis turėjo simpatijų žydams, kurie, anot jo, iki tol buvo persekiojami (!!!)

Nėra nei vieno padoraus Lietuvos kuris nesutiktų kad Girą teks patį pirmą pakarti kada prisieis Lietuvos valymas. Negalima suprasti kaip toks žmogus gali taip žemai nūpti. Kaip žmogus gali parduoti savo savigarbą ir ambicijas už kokią nors tarnybą valdžioje, žmogus kuris skaitėsi inteligentu ir dar su mokslu, ypatingai jis, kuris pretenduodavo į atgimusių Lietuvos "poetų" eiles! Geriausias budas nuvalyti tą negarbę kurią jis atnešė ant savo tautos būtų išbraukti jo vardą iš visko kas suriša su Lietuva ir Lietuvybe. Jis prišigvyveno savo reputacijos (vardo) kaip mergutaitės (benkartas) kurio motina net nežinojo kas jo tėvas. Ir ši gamtos nuodėmė yra taip giliai įleidus šaknis į jo šeimos kraują kad jo žmona yra pati veikliausia narė įvairių žydiškų komitetų, ir jų sunus yra vėplys visais atžvilgiais, kaip moksle taip ir privačiame gyvenime. Pats jį gerai pažinojai, ir matei kaip per septynis metus jis tužžbaigė vienerių metų kursą universitete iki jį

iš ten išgrudo. Dabar ir jisai seka savo tėvo pėdomis versdamas komunistų poeziją į Lietuvų kalbą tokiu greičiu jog atrodo jis bijo kad ji gali pasenti. Na, bet manau aš per daug varginu tave tuo žiurke, todėl aš tęsiu toliau.

ŽMONIŲ ŽUDYMAS

Paskutinės žinios iš Lietuvos yra ypatingai liudnos. Aš negaliu patvirtinti jų tikrumo, bet tie asmenys kurie man pasakojo tebeturi ryšius su tomis vietomis. Jau visiems yra žinoma kad raudonieji jau vartoja visus pragarsėjusius žiaurius savo metodus. Žmonės dingsta naktimis ir tiek apie juos tegirdima. Prie Kleboniško (5 mailės už Kauno prie Vilijos kranto) keli jauni pie-menukai pastebėjo kasinėjimus. Išpradžių jie pamanė kad gal kai kas mėgino paslėpti kai kokius daiktus ir pradėjo jie atkasinėti iki prasikasė eiles nužudytų žmonių lavonų, kurių tarpe keli buvo Lietuvos kariuomenės uniformose.

Kada aš apleidau Lietuvą, jau buvo jaučiama kad karininkai daugiausia nukentės, ir taip dabar ir atrodo.

Yra žinių apie savizudystes karininkų tarpe, tie kurie negalėjo ar nenorėjo bėgti ir kurie dabar pabugo suiminėjimų ir kankinimų.

Jeigu visi šie faktai būtų pastatyti prieš visus tuos Amerikoje, kurie vis dar prigaudinėjami ir mulkinami Rusiškų agentų, aš abejoju ar komunistai beturėtų bent vieną pasekėją tenai. Aš su džiaugsmu atiduočiau visą savo ambiciją, visą savo darbą, jeigu aš bučiau tikras pasitarnaudamas nors kiek, ir kada aš sugrįšiu į Ameriką, tai bus pirmą mano pareiga tą padaryti. Aš mačiau, girdėjau ir sužinojau pakankamai apie juos ypaus, kad galėčiau įtikinti visus tuos apgaudinėjamus nabagus ir iškelti aikštėn tuos apmokamus raudonus agentus, kurie ruošia dirvą panašiai įvazi-jai ir Amerikoje....

Z.

SOVIETAI PANALIKINO LIETUVOS BANKĄ

Sovietų Lietuvos komisariatyba nutarė likviduoti Lietuvos Banką, kuris paverčiamas tik Sovietų Sąjungos valstybinio banko kontora. Taip pat likviduota visi Lietuvos Banko skyriai provincijoje, kurie taip pat paversti sovietų banko kontoromis.

Nepriklausomoje Lietuvoje, Lietuvos Bankas turėjo pinigų leidimo teisę. Likvidavus Lietuvos Banką, netrukus turės būti likviduoti ir Lietuvos pinigai — litai. Tokiu būdu šimtai tukstančių Lietuvos gyventojų, taupiusių centą prie cento ir litą prie lito, neteks ir savo krūvinai uždirbtų su-taupy, nes sovietų pinigai neturi jokios tarptautinės vertės.

Nuo Spalio 10 d. Lietuvos telegramų agentūros direktorium paskirtas koks tai Šausas. Ligšiolinis Eltos direktorius K. Korsakas paskirtas valstybinės knygų leidyklos direktorium.

Matomai, artėja laikas kada bus likviduota ir Elta, kuri visiems Lietuviams išieivams buvo žinoma kaip žinių apie Lietuvą teikėja. Dabar Eltos direktorium paskirtas kaž koks žydelis Šaus, šį įstaiga bus jau galutinai likviduota ir paversta "Tass" sovietų agentūros skyriumi Kaune.

•KALIFORNIJOJE ir kaip kuriose kitose dalyse Suv. Valtistijose auga milžinai medžiai, vadinami Sequoia. Jie yra tokie stori ir aukšti kad iš vieno tokio medžio užtenka lentų pastatymui 150 namų po penkis kambarius.

F. J. BAGOČIAUS LAISKAS

Adv. F. J. Bagočius, SLA. Prezidentas ir vienas iš delegacijos narių pas Prezidentą Rooseveltą, štai kaip trumpai paaiškina į Dirvoje nr. 45 tilpusį raštinį "Atsakomųjų Vyrų Nėvyriškas Darbas":

"Nesu pratęs atsakinėti į laikraščiuose telpiančius man bent kokius asmeniškų užmetimus. Bet viršuje minėtas straipsnis liečia ne bent keno nors asmenį, o labai svarbų ir rimtą reikalą ir padarytą žygį: Lietuvių Delegacijos apsilankymą pas J. V. Prezidentą Rooseveltą.

"Tamsta turėjai pilną teisę kritikuoti asmenis kurie gaudais pasiremdami darė savotiškas ir gal neleistinas išvadas iš delegacijos elgesio ar darbų, bet neįtarti pasiremdamas tokiais plitkais delegacijos narių, p. Laučkos ir manęs. Tokie išsišokimai ar įtarimai ką delegacijos nariai galėjo matyti" ir informuoti, kaip Tamsta padarei, gali sudaryti atmosferą kuri neleis rimtiems Lietuvių atstovams su nerimtais sykiu bendradarbiauti šiame labai svarbiame Lietuvos tautos reikale.

"Prašau šį laišką patalpinti Dirboje ir padarytą skriaudą p. Laučkai ir man nors dalinai atitaisyti.

F. J. Bagočius."

PRIERASAS. Ponas Bagočius ir p. Laučka, buvę delegacijoje pas Prez. Rooseveltą, ir asmeniškai suteikę informaciją Brooklyn ir New Yorko veikėjams apie delegacijos žygį, pasiaiškina kad jie jokių juokų nekrėtė iš delegacijos. Tas labiau patikrina mano pareiktą abejonę tame straipsnyje, tilpusiame Dirvos nr. 45. Ten aš pasakiau:

"Taigi klausimas: ar Bagočius ir Laučka, kurie buvo laikomi verti atstovauti Amerikos Lietuvius, sugryžė iš Washingtono ir pasimatę su savo kamaramais, jiems juokus krėtė iš to visko kas Washingtono įvyko, ar tik jie patys, girdėję Bagočiaus ir Laučkos nupaskojimus, sumanė iš to viso padaryti komediją."

Bagočius ir Laučka, pasirodo, nematė reikalo iš to krėsti juokus, ir tą pasako. Todel dabar reikalas gryžta atgal į New Yorkiškų veikėjų Spaudos Klubą, kurio oficialiame posėdyje du asmenys, nebuvę Washingtono delegacijoje, davė "raportus" iš delegacijos žygio, kaip Spaudos Klubas oficialis korespondentas pračiai musų spaudoje pranešė.

Sp. Klubas pirminkas Dr. M. J. Vinikas savo paaiškinime kaltę numetė ant korespondentų.

Lieka reikalas baigti pačiam Spaudos Klubui, nes, nors p. Bagočius kalba apie "atmosferą, kuri neleis rimtiems Lietu-

vių atstovams su nerimtais sykiu bendradarbiauti", aš laikiau savo pareiga paaiškinti visuomenei padėtį, kaip delegacijoje buvęs, kad Washingtono atsilankius delegacija jokių šposų nekrėtė ir jokių nerimtų incidentų nepapildė.

Ponui Bagočiui juk teko pastebėti ta Spaudos Klubas korespondencija tilpus jo vadovaujamos organizacijos laikraštyje Tėvynėje, be jokių redakcijos komentarų. Ar, jo nuomene, geriau būtų buvę tik tą korespondenciją įdėti, ir Dirvoje ir kartu su kitais laikraščiais tikrinti visuomenei kad, anot Spaudos Klubas susirinkime išduotų "raportų", visas delegacijos žygis buvo tik nerimtas darbas ir pajuokos vertas?

Todel, jei matoma kur kokia "atmosfera", ji tikrai yra tuose delegacijos žygių pasiepusių tarpe, kurie davė "raportą" Washingtono nebuvo, o ne mano paaiškinime ir nušvietime tikrovės.

K. S. Karpiaus.

Jonas Tareila "Dirvos" Agentas"

Conn. valstijoje "Dirvos" prenumeratas užrašo žinomas tautininkas Jonas Tareila, kreipki tės prie jo.

826 Bank Street
Waterbury, Conn.

J. A. Urbonas

"Dirvos" Agentas Dayton

334 Michigan Ave. Dayton, O

SOVIETŲ SMARVĖ VISUR PLINTA

Kaune vienas po kitam naikinami gatvių ir kitokių vietų Lietuviški pavadinimai kurie primena Nepriklausomą Lietuvą. Prezidento gatvė pavadinta Senamiesčio gatve; Savanorių prospektas — Raudonosios armijos prospektu; Vasario 16 gatvė — Liepos 21 gatvė; Leono Sapiegos gatvė — Levo Tolstojaus gatvė; Smetonos alėja — Jono Biliuno gt.; Vytauto Parkas — Liaudies Parku; Vytauto tiltas per Nemuną — Aleksoto tiltu; Petro Vileišio tiltas per Nerį — Vilijampolės tiltu, ir tt.

SOVIETŲ Lietuvos švietimo komisariatas nuo Spalio 21 d. turėjo būti perkeltas į Vilnių. Suaugusių švietimo valdyba, kuno kultūros rumai ir mažamečių auklėjimo ir vaikų namų skyrius pasilieka Kaune.

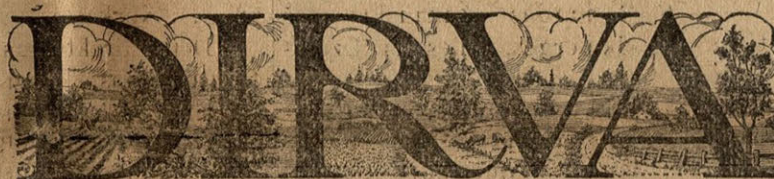
Nepaprastas Palengvinimas Reumatiškų Skausmų

Nekentėkite bereikalingai raumenu skaudėjimų. Tūkstančiai žmonių pasiekė nepaprastą palengvinimą reumatiškų skausmų, strėnų raumenu skaudėjimų, išsinarinimų ir šiaip raumenu skaudėjimų vien išsitrindami su Pain-Expelleriu. Šis sensacingas linimentas imai suteikia laukiamą palengvinimą. Virš 17 milijonų bonkuciu jau išparduota. Todėl neatidėliodami nusipirkite ir jūs bonkute Pain-Expellerio. Reikalaukite Pain-Expellerio su inkaru ant dėžutės.

LITHUANIAN 153

Dirvos 25 m. Jubilejinis Vajus

Duokit Dirvą Kalėdų dovanų savo draugui

visam metui \$1
tiems Lietuviams kurie
Dirvos dar neturi!

SIS PASIULYMAS GERAS TIK IKI GALO ŠIŲ METŲ

SENIEJI DIRVOS SKAITYTOJAI, pasidarbuokit savo laikraščiu: Gaukit Dirvą vieną naują skaitytoją iš tų kurie Dirvos dar neprenumeruoja. Lai jie pasinaudoja proga per jus užsirašyti Dirvą už \$1.00 visam metui. Ar jus padarykit Kalėdų dovaną savo draugams ir giminėms. Tik \$1 metams.

K. S. Karpiaus Naujas Istorinis Romanas-Apysaka
iš Kęstučio ir Algirdo Laikų

BIRUTA, Kęstučio žmona, Vytauto motina, vaidina žymią rolę istorinėje apysakoje, "ALPIS, KESTUCIO ISLAISVINTO-JAS". Šis Birutės atvaizdas, pieštas iš žinomo Birutos paveik-slo.

1941 KALENDORIAI 1941

Dirvos skaitytojui vienas Kalendorius dovanų

(Pridėkit butinai 10c persiuntimo kaštams padengti)

SVARBI PASTABA: Kurie naujai užsirašo Dirvą mokėdami tik \$1.00 už metus, Kalendoriaus gaus prisiųsdami \$1.10.

Šie sieniniai kalendoriai po 25c perkant daugiau negu vieną reikia pridėti po 5c pašto kaštų persiuntimui iki jūsų

LIETUVISKI KALENDORIAI	-----Mergaitė su Lėle
-----Darius ir Girėnas	-----Grazuolė Supasi
-----Vytauto Prisieka	-----Grazuolė su Šuniu
-----Vaikučiai ir Povas	-----Grazuolė su Arkliu
-----Kalnai ir Ežeras	RELIGIŠKI KALENDORIAI
-----Miestelis tarp kalnų	-----Kristus prie Durų
-----Gulbės Prude	-----Išėjimas iš Grabo
-----Amerikos Vėliava (naujas)	-----Kristus Alyvų Darže
-----USA. Kongreso Namas	-----Šv. Juozapas ir Kudikis Jezus
-----Lietuvos Vėliava (naujas)	-----Dabartinis Popiežius
-----Ežeras ir Beržai	-----Šv. Šeima ir Angelai
-----Panelė, Šuo ir Arklys	

(Už kalendorius galima siųsti ir pašto ženklais.)

DIRVA

6820 Superior Avenue

Cleveland, Ohio

SIŪSKIT DOLARĮ DABAR

DIRVA

6820 Superior Ave.

Cleveland, Ohio

Dienos Klausimais

Redaktorius — K. S. KARIPIUS — Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

BROOKLYNE išeinantis katalikų savaitraštis Ameriką štai kaip nukalba (Lapkričio 22 d. numeryje):

„Vienybės savaitraštis praneša, kad vietiniai tautininkai ruošia maršrutą vienai įžymiai viešniai. Brooklyne kalbama, kad jos maršruto tikslas sukelti lėšų tautininkų įsteigiamam tautos fondui. Nors ir labai nemalonu, bet tenka pasakyti šitą atvirą ir nuoširdi nuomonė:“

„Ruošdami tokį maršrutą, tautininkai vargu ar patarnaus tautai, nes pasirinktos lėšų šaltinio asmenybė labai ir labai artimai sujungta su daugeliu nelaimių, kurių Lietuvai turėjo per paskutinius tris metus. Skaudi praeitis yra perartima, kad visuomenė galėtų ją užmiršti.“

Ta Amerikos minima įžymi viešnia yra ponė Tubelienė, buvusio Lietuvos Ministro Pirmininko Juozo Tubelio žmona, visai neseniai atvykusi į Šv. Valtijas.

Kiek prasmės turi to katalikiško laikraščio paduotos išvados, prašome pasakyti šie: „Tautininkai“

To laikraščio paminėjimas ponios Tubelienės buvimą „artimai sujungta su daugeliu nelaimių, kurių Lietuvai turėjo per paskutinius tris metus“ reikalauja parodyti nors vieną tų „baisių nelaimių“. Tuo gi tarpu visiems yra žinoma, kad per tuos tris metus Lietuva visapusiškai aukštai pakilo: išsiugino tarptautinę prekybą, viduje turėjo gerą tvarką, kraštas pašoko kultūriškai, kad rimti istorikai tą laikotarpį pavadins Lietuvos „Auksu Gadyne“ (jau taip ir pradėjo vadinti).

Kokios tos „nelaimės“, kurias Ameriką mini? Nagi štai: pati didžiausia „nelaimė“ buvo tai, kad Lietuvos krikščimai, kartu ir kitos krikščioninės partijos, negalėjo Lietuvos valdyti (taip „puikiai“ jie kraštą nuvaldė žinomą gėrį, kas Lietuvai dėjosi iki Gruodžio 17 d. 1926 metų perversmo). Kitos „nelaimės“ tai, kad ne tik partijų reikšmėms, bet ir kunigams nebuvo leidžiama žmones kirsti, kiekvienas turėjo žiūrėti savo pareigų, bet tautinė vyriausybė nepersekiojo nei tiliėjimo nei bažnyčių kunigams alcas mokėto, bažnyčias šelpė.

Ponė Tubelienė, kaip žinoma, yra ponios Smetonienės sesuo. Tubelis per kelis paskutinius metus valė Lietuvą išvien su Prezidentu A. Smetona, užimdamas keleto ministerijų vietas. Tubelis žymiausia prisidėjo prie palikimo Lietuvos ukiui.

* * *

Ar Amerikos redaktorius nori pasakyti, kad visi tie kurie nuo 1923 m. Gruodžio 26 dienos iki 1940 metų Birželio 15 dienos Lietuvą valdė, yra ar buvo negerai žmonės, ar jie buvo ne Lietuviai, ar jie ne lietuvių krašto gėrai, ar jie to el dabar neverti dirbti už Lietuvos laisvės atkūrimą, kad buvo Lietuvos valdžios priešininkai?

Tai keista pažiūra, tai visai nelogiškas protavimas. Kokia „visuomenė“ jaučia tą „skaudžią praeitį“, kurią Amerika nori priminti? Jokia kita kaip tik mūsų srovinių politikų, kurie grupelės, kurios troško, norėjo, laukė kad Lietuvos Tautininkų valdžia būtų išversta. Jie ir sulaukė. Jų troškimai išsipildė. Kodel dabar nesidžiaugia? Juk tautininkų Lietuvos valdžioje nėra. Juk Lietuvą valdo tie „kankiniai“, kuriuos mūsų politikieriai vienaip ir kitaip užtarė, už kurių sudraudimą net Lietuvos valdžią smerkė!

Bet ar Lietuva pateko į tokį likimą kokiame ji randasi, iš Lietuvos tautininkų kaltės? Ar jūs norėtumėt tą visuomenę tikrinti?

* * *

Kaslink p. Tubelienės pasisventimimo atvažiuoti Ameriką ir čia tarp Lietuvos dirbti už Lietuvą. Ji turėjo teisę ir į Ameriką atvykti, turi teisę važinėti po Amerikos Lietuvos kolonijas, ir jos pareiga yra šaukti, raginti Amerikos Lietuvius stoti savo tėvynei ir pagalbai!

Mūsų katalikai Amerikoje šiam momentui bando naudoti visokius savo kad ir mažai žinomus atvykusius iš Lietuvos asmenis savo fondo didinimui, ir panaudoti net pragaršėjusius „lašinius skutėjus“ ir kitus, jeigu tik jie atvyktų, bet paima sau tokią drąsą tikrinti mūsų visuomenę — buk tai visi iš buvusios Lietuvos tautininkų valdžios žmonės ar jų šeimų nariai esą kokie tai „negeistiniai piliečiai“, nors Amerikos Lietuvos patriotinė visuomenė norėtų juos matyti, išgirsti, ir per juos ir toliau Lietuvos likimo kovas remti.

Katalikams ir socialistams rupi kad į Ameriką ne-atvažių Prezidentas A. Smetona, nes jis sutrauktų į prakalbas daugybės žmonių visoje Amerikoje. Jie negali juo pasinaudoti savo fondo naudai, taigi bijo kad tautininkai nepasinaudotų. Bet jeigu katalikai ar socialistai turėtų savo tokį asmenį, jie dėtų didžiausias pastangas jį į Ameriką partraukti.

Tautinės srovės vadams ir visuomenė sakome štai ką: mes mokėkime gerbti ir aukštinti savo idealo žmones, vietinius ar iš Lietuvos atvykusius, taip kaip kitos srovės gerbia ir įvertina savuosius. Nesileiskite niekam įkalbėti buk Antana Smetona, del to kad jis buvo Lietuvos prezidentu, yra kuo prasikaltęs — vien del to kad kitų srovių politikieriams jis nepatiko!

Tas pats ir apie kitus buvusius Lietuvos tautininkus ir viską kas buvo jų gero atlikta. Su jų nuveiktais tautai darbais jokios kitos mūsų srovės negali susilyginti. Jų valdymo laikotarpis bus užjymėtas mūsų tautos istorijoje kaip „Lietuvos Auksu Gadyne“, nežiurint kaip tautininkų opozicijos gaivalams tas nepatiktų.

•

• **BRITANIJA** suveža į Šv. Valtijas strategisku tikslu Australijos vilnos — čia jos bus užlaikoma apie 250 milijonų svarų — ir Šv. Valtijos turės teisę pirkti tos vilnos tiek kiek tik jai bus reikalinga.

• **MINNESOTA** valstija turi 11,007 ežerus, daugiau negu kuri kita paskira valstija.

KASKA RAŠO

(Spaudoje Pasidairius)

Rašo Vyt. Širvydas.

Petys į Petį

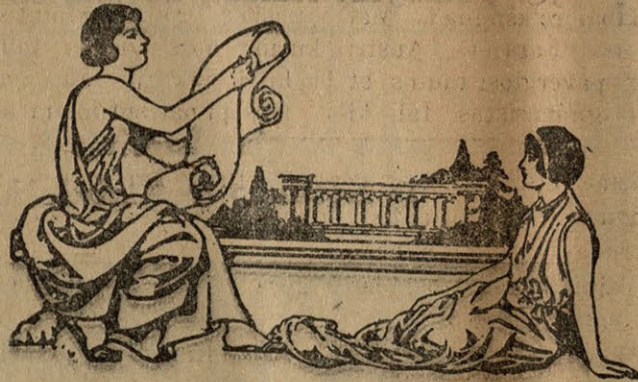
Prof. K. Pakštas katalikų laikraščiuose nurodo kad „šiandien negalima visuomenę rikiuoti pagal pernykštę poziciją. Dabar mes turime būti tiksliai Lietuviai, Lietuvių tautai šiuo metu reikia labai taupyti savo žmonių energiją. Senasias klaidas galim prisiminti del istorinio smalsumo, bet nereikia manyti, klaidų autoritai nepasimokino ir nepasitaisė. Lietuvos prezidentas sugebėjo iš nelaisvės ir mirties išsigelbėti. Tai labai svarbus faktas, galįs sudaryti progą išlaikyti Lietuvos valdžią ir už Lietuvos ribų. Šiandien mums nesvarbu kuriai partijai ar srovei mūsų politikos vadovybė priklauso. Daug svarbiau yra vėl atsistoti arčiau tikrosios laisvės ir nepriklausomybės.“

Profesorius Lietuvos nelaimėje numato ir Dievo ranką. Sako: „Gal čia yra kiek veikės ir Apvaizdos pirštas, pakreipęs Lietuvos žingsnius kryptimi kur gludi kuodidžiausia bausmė apsileidusiai Lietuvos smulkei buržuazijai ir social valantiems, bet vis dažnai nepasitenkinusiems Lietuvos ukininkams.“

Profesorius baigia geru pagiginimu:

„Šiandien reikia tiksliai burti vienybės visas Lietuvos tautos jėgas, visų srovių inteligentus dideliu ir sunkiam atidomiu darbu.“

Ta darba Amerikos Lietuviai gerai pradėjo. Dienraštis Draugas nurodo kad „ligšiol Lietuvai Gelbėti Tarybon inėjo tik katalikai ir tautininkų grupių atstovai. Suvažiavime Washingtono prisidėjo ir socialistai. Tuo budu, Taryba sudaro visos grupės smerkiančios Sovietų Sibirą nevarys!“

RUDENS VĖJUOSE

(V. Ališas—San Benito Varpai)

Ar ilgai, mano broli, — gal žinai, —
Vis tiki graudūs vėjai šičia pus
Ir suspis debesų aukšti kalnai
Pro drebančius lieknų beržų lapus.

Į nykumą apstulbusią laukų
Nuėjo senas elgeta keliu. —
Gaizus ruduo ant vasaros šakų
Pravirko mažo vaiko balseliu.

Sulysęs varnas kranksi kapuose,
Patęsdamas į galą atgrasiai.
Prie tako purvan klaupiasi dvasia,
Kaip žiedas, apsirengusi baltai.

Kepurę nukeli, žegnot imi.
Abi rankas į dangų ištiesi —
Pravirka melsvo lino akimi
Prie tako vasaros dvasia šviesi.

KRYŽIŲ PROCESIJA

(V. Ališas)

Tik kryžiai ir kryžiai... Jie svyra, jie juda,
Jie eina, į vėjus kryžiaukas iškėlė...
Aplink smutkelius, kur nuo laiko parudę,
Baltai debesėliais sklandena po vėlę.

O kryžiai vis eina. Prieš tekančią saulę,
Nulinko jų eilės didinguoju mostu.
Šešėliai nusviro per visą pasaulį
Ir miegančio kudio veidą apklostė.

vietijos smurtą, pasmaugus Lietuvos nepriklausomybę. Tat nors kartą sudaryta organas galįs Amerikos Lietuvį vardu kalbėti ir kai kuriais atsitikimais išvien Tėvynės reikais dirbti.“

Ne Ten Priekaištą Suka

R. Mizara, komunistų redaktorius, sakosi nugirdęs „vieną tautininką“ sakant, „Mes vėliau gerbsime Hitlerį, negu tarpybę Lietuvą!“ Mūsų bolševikų spauda, kaip žinoma, Lietuvos nepriklausomybės kovotojus dabar stengiasi nuvaizduoti Hitlerio rėmėjais.

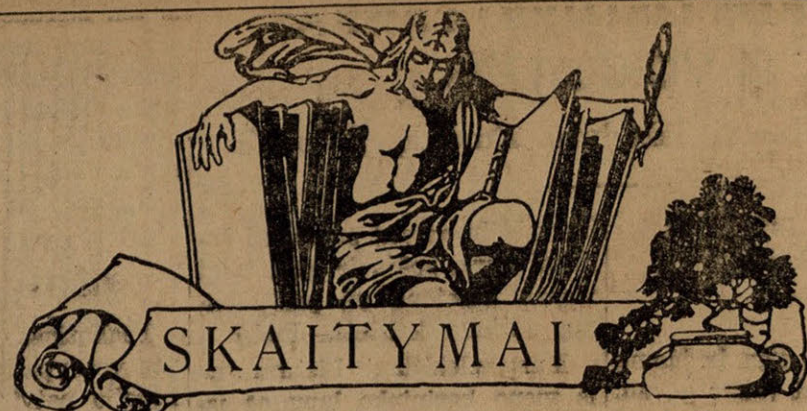
Bet — tikrasis Hitlerio rėmėjas ir palaikytojas sėdi Maskvoje ir jį mūsų bolševikai keiliakūpiodami garbina. Tai „dėdė Juozas“. Jis ne demokratiškai Anglijai ranką padavė, bet Hitleriui. Ir tą „dėdė Juozą“ į padanges ne „tautininkai“ kelia bet Mizara ir jo kamarotai.

O, su kuo važiuoji, to ir giesmę giedi, ar ne?

Tarakonai Tarakonijoje

Naujos Gadyinės redaktorius Stasiulevičius-Stilsonas, sakosi gavęs iš Sovietijos gudriai surašytą laišką, kuriame esama žinių apie kai kurias Amerikiečius, bolševikus, išvykusius „rojun“ gyventi. Geriausia eina J. Stalioraičiui. Jis, Daugirdo pavarde, esąs aukšto laipsnio Stalino šnipas Leningrade. Balis Krasauskas buvęs šeimyninių reikalų teisėju, bet del kyšių ėmimo sėdėjo kalėjime, paleistas nepataikė Stalino garbinti, todėl vėl areštuotas už „tarnavimą svetimai buržuazijai“. Kitas smarkus raudonas tarakonas, P. Žalpis, Sibire. Jis nusidėjo, Angariečiui (Aleksai), o šis vėliau nusidėjo „dėdei Juozui“. Dabar abu jiedu toje pačioje priverstino darbo brigadoje Sibire, akmenis skaldė.

Nedvyai, Laisvės Bimba perspėja savo klaidinamus draugus nevažiuoti sovietinėn Lietuvon. Sako, Amerika turtingas kraštas, čia burną gali aušinti kiek nori, ir dėdė Samas ne dėdė Juozas, akmenų skaldytį į Sibirą nevarys!

STIPRUOLIS

(Pr. Mašiotas—Apie Lietuvos Senovę)

Žemaičiuose arti upės kranto stovi drutas gumbuotas ažuolas. Graudžiai šlama lapai jo parėtėjusiose šakose. Graudu seniui galiunui stovėti vienam plikame plote. Skaudi žmogaus ranka iškarto, išguldė aplinkui medžius, tik vieną Stipruolį paliko. Už ką jo pasigailėjo, tik vienas senis Rimkus težino. Jis dažnai po Stipruoliu atsieda pasilsėti, gryždamas namo elgetavęs.

— Sveikas, Stipruoli, ką gera besilami? — pasisveikina Rimkus, atsieda po ažuolu ir klausosi.

Jis, mat, ilgus metus medininku buvo, tai medžių kalbą permano.

Stipruolis, budavo, šlama, dabartimi nusi-skundžia, bei apie tolimą praeitį gerėdamasis pasakoja — ir ką pats matęs ir ką iš senesniųjų ažuolų girdėjęs: kaip žemaičiai senovėje ramiai gyvenę savo krašte, žvėris ir paukščius medžioje, žuvį žvejojė, savo dievus garbinę; kaip paskui kaimynai pradėję juos puldinėti. Daug vargo matę, su priešininkais kovodami, ypatingai su Vokiečiais: vieni, kalavininkai, puolę iš rytų ir žemių pusės, kiti, kryžiuočiai, iš pietų ir vakarų. Šie tolesniųjų kraštų ateiviai norėję žemaičių šalį pavergti, jų dievus niekais paversti. Bet dievai laimėję žemaičių vadus ir leidę priešininkus nugalėti. Kaip mylėję žemaičiai savo kraštą, savo miškus, upes, laukus! Pats gerai pamenas kokie garbingi žemaičiai buvo jo jaunystėje, kokie garsūs kunigaikščiai tuomet valdė Lietuvą.

Šiuo tarpu ypatingai skurdžiai Stipruolis šlamėjo.

— Sunkūs laikai virto, perniek mus, ažuolus, laiko, kaip paprasčiausius medžius reikalingams kerta. Štai mane dar kažkam laiko. Tiesa, dar ir pagarbos ženklas, dievukas, prie mano kamieno pribabintas. Tik ir dievuką mažą tegerbia: kilstels praeidamas vienas-kitas kepurė — ir tiek... Nesulauksi nei puikės nei iškilės, nei didesnės šventės dievams pagerbti. Ne taip budavo seniau, kai dar jaunas buvau.

— Kiek gi sau metų skaitai? — klausia Rimkus. — Kiek pamenu, vis toks drutas buvau, tik šakos kiek parėtėjusios.

— Septintą šimtą einu, — sušlamėjo Stipruolis. — Laimingai gyvenęs šimtą savo gražios jaunystės metų, štai penki šimtai metų vargstu dejuoju. Pradėjo mano sunkios dienos nuo didžiojo kunigaikščio Jogailos. Susidėjęs su Lenkais, palovęs tikėjęs senuosius dievus, Jogaila liepė naikinti visų dievų stabus, griauti aukurus, kirsti šventuosius miškus. Jūsų laiku — tai buvo keturioliktos amžiaus pabaigoje. Širdis drebedami, graudžiai ašaras liedami, naujų svetimųjų ateivių verčiami, ejo žemaičiai tų ateivių karaliaus įsakymu vykdyti.

Netoli manęs, viduryje plačios pievelės, stovėjo galingas, platus, šakotas ažuolas, šventu juo vadintas. Drutumo — ką čia ir lyginsi — bent du kartu toks kaip aš. Žalias vasarą ir žiemą, turėjo apsiatus savo stipriomis šakomis didelį žemės plotą. Aplinkui, stovėjome mes, menkesnių ažuolai, seni ir jauni, kaip šventosio sargyba. Toliau ejo kirvi nepalietas draudžiamasis miškas. Niekas jame nieko skausti nedrėjo: čionai rasdavo prieglaudus žmonės nuo savo skaudėjimų, paukščiai nuo medžiotojų.

Po šventojo šakomis stovėjo paties Perkuno stabas, aplinkui — kitų dievų ir dievačių. Ties Perkuno stabu degė amžinoji ugnis, vaidilčių sergstima. Toliau, miško pradžioje, stovėjo krivio, vaidylų ir dar kitų dievų tarnų namai.

Krivi, visų gerbiamas dievų įsakymų vykdytojas, čionai teisdavo žmones, teikdavo patarimų didžiūnams, taikindamas juos namie arba drąsindamas kovoti su užpuolikais priešininkais. Didžiūnai ir žmonės lygiai klausydavo savo vyriausiojo kunigo. Per jo pagalbininkus vaidilos dėdavo aukas dievams, meldami malonės.

Dažnai rinkdavosi čionai žmonių būriai savo metinių švenčių švęsti, arba, rengdamiesi į karą, gero pasisekimo maldauti, o karą laimėję baigė, dievams už pasisekimą dėkoti.

Tuomet ypač gausiai pasipildavo aukų. Susirinks, budavo, kareivių būriai, žmonių minios. Aukuruose smarkiau ugnis liepsnoja, vaidylų rūpestingai kurstoma. Išėina krivi, kaip didžiūnas apsitaies, plačia juosta septynis kar-

tus apsijuosęs, galvą aukšta kepure prisidengęs, savo galybės ženklų, lazda dviem kabliukais, nešinas; aplinkui vaidylų būriai, tokia pat juosta kartą apsijuosusių, galvas žaliais vainikais pasipuošusių.

Apšlakstęs susirinkusius vandeniu, iš šventojo šaltinio parneštu, kviečia visus atiduoti prideramą pagalbą dievams. Ragai, trimčiai gaudžia, skardas per mišką eina. Vaidylos, tris kartus apnešę aplink ažuolą paskirtas dievams aukas — ir ožio ir jaučio galvas, deda jas į aukurą deginti. Žmonės atsidėję klausosi kunigų maldų, ir, iškėlę aukštyn rankas, meldžia kad dievai juos išklausytų.

Iškilus liepsna apžioja aukojamus daiktus — ženklas kad auka dievų maloniai priimama. Minia, balsu šaukdamas, savo linksmybę reiskia. Mes, ažuolai, tik šlamame, tik šlamame — pri-tariame minios šauksmui, tolyn į mišką šauksmo skardą leidžiame.

Kai tokią šventę keldavo priešininkus nugalėję, čia pat, pamaldoms pasibaigus, puotau-davo. Aukų mėsą, ragaišį, midų, alų neša, ant ilgų stalų deda. Klega šaukia, linksminasi minia, tik skardas per mišką plaukia.

Melsdavosi, puotas keldavo vieni žemaičiai. Saugok Dieve kad svetimas žmogus ar netikėlis koks į šventąjį mišką koją įkeltų. Jei tik priešininkų didžiūną kokią atsivesdavo dievams su-deginti, ypač kai koks puikus kryžiuotis suim-tį pasisekdavo.

— Taip tai budavo seniau, — skurdžiai sušlamėjo, baigdamas savo pasakojimą, Stipruolis. — Bet paskui... paskui išibrovė į mūsų kraštą svetimi žmonės. Ėmė skelbti svetimus papročius, senuosius niekinti. Baisi ir atsiminti kaip senuosius dvasiškius šalin išvarę, ateiviai viską sunaikino. Senųjų dievų stabus nugriovė, šventąjį pakirto. Žemaičiai ilgai nedrįso pakelti prieš jį rankos. Pirmutinis kuriam buvo liepta pradėti kirsti, užsikėsinęs čia pat krito negyvas. Tada pats vyresnysis dvasiškis, ateivis, pagriebęs jo kirvį, ėmė kapoti kamieną. Paskui jį žemaičiai šoko šį baisų darbą varyti.

Parbloškę šventąjį, ėmė ir kitus ažuolus kirsti, pasirinkdami kur didesnius. Tik jaunu-čius paliko.

Baisi tai buvo diena... Nuo tos dienos tik retkarčiais, slapta, lan-kydamo žemaičiai šią šventą vietą. Ateina ty-lomis po mano pavėsių, galvas nuleidę pastovi, padusauja, kartais kokią auką prie mano kamie-no palieka — mat, buvau didžiausias iš visų atlikusiųjų ažuolų ir į šventąjį už kitus panašes-nis. Paskui, daug vėliau, ėmė kalti prie mano kamieno dievukus, krikščionių Dievo ženklą...

Taip pasakęs, Stipruolis nutilo ir tuo tarpu nieko daugiau Rimkui neapasakojo.

Rimkus, dar kiek tylomis po Stipruoliu pa-sėdėjęs, atsisakė, kilstelėjo kepurę ir nuėjo sa-vo keliu, giliai atsidusęs.

• **RUSIJOJE** pradėta jieskoti deimantų ka-syklų Uralų Kalnuose. Sovietų ponams jau ir deimantų prireikė...

• **SVAIGINANČIŲ** gėrimų taksai 1902 me-tais davė valdžiai 14 nuoš. visų ingėgų. 1939 metais nuošimtis nupuolė iki 5.8.

• **KOLORADO** valstijoje Pagosa šaltiniai išlieja vandenį visada vienodo karščio, 153 laip-snių. Tą vandenį naudoja namų šildymui, at-vedant jį rynomis į namus.

SAPNININKAS

Didelis, gausiai paveiksluotas Sappinykas, gražiai sutvarkytas, išaiškinantis kiekvieną sapną. Kiekvienas privalo jį turėti savo namuose.

Kaina su prisiuntimu \$1.00.

ANGLISKAI-LIEITUVIŠKAS

KIŠENINIS ŽODYNAS

NAUDINGAS JAUNIEMS ATEIVIAMS

Šis žodynas, su apie 18,000 žodžių, galit turėti prie savęs kišeniuje ir reikale pasinaudo-ti. Kaina maža, tik \$1.00 su prisiuntimu.

Reikalaukit „Dirvoje“

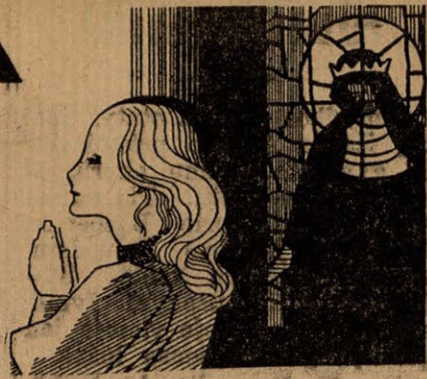
6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

VALENTINA

Romanas iš Lietuvos Gyvenimo

A. VAICIULAITIS

Iš Sakalo knygos "VALENTINA"

(Tęsinys iš pereinamo nr.)

AUKSTASIS BOKŠTAS

VIII

Kur baltos statulos
Ir tamsiai žalios nišos,
Ten viena vasara
Likimai mūsų rūsos.
Salomėja Nėris.

VALENTINA įdėvę pintinę ir pati išoko į kelią, kuri susvyravo tarp lėndrių. Nubūdę draugai sužeženi ir lėkė išlėsti toliau nuo plaukiančių. Geisaties ežero krantai buvo ramūs, mėlyni išlėto suposi ir atspindėjo vandeninyje. Raudona su trobomis, su girių viršūnėmis ir vienuolyno bokštu. Anoje pusėje važiuo žmonės ir arkliai ir ratai buvo maži, juokingi. ... Kur švendruose slypėdami vaikai gaudė žuvis. Jų kalbos buvo girdėti aiškiai ir toli.

"Aš vakar sumeskeriojau svarinę lydeką", — sakė vienas. Ir buvo taip lyg kas šalia šnekėtų. Jokubas, įsibridęs aukščiau kelių, sekė plūgais. Tarpais iš aplinkinių krūmokšnių, iš meldų sklaidavo burys paukščių. Vieni jų skrido tiesiai į viršų, kiti skliautė, kaip strėlės, pavandė. Kregždės, lyg pametę akmenukai, taškė rutinėm vandenį ir, gerai pataikiusios, džiaugmingai klykė ir šoko nuo mažos vilnės aukščiau.

Laivė išsinerė iš retų švendrų, už kurių buvo įbestos kartys: šian ir ten žvejai buvo sudėję tinklus. Yrėsi pro tą pačią pakriaušę kur žaidė siutėję vėžių rinkikai. Buvo tai status žaidimas. Viršuje augo pušys; tarpais jų šaknys arėjo nubyrėjusiame, it išgraužtame šlaite. Buvo ten matyti lyg lapės urvų ar vaikų išriaušę duobius, kurių juodos akys žiūrėjo į nuolat sklendancias bangas. Ir rodėsi kad sunkus nusiraušęs žemės luitas nūstė, pušis susiubuos, valenkis žalia viršūnė ir išlėto nugrius į ežerą, ar žemai atsiguls vandeninyje, o tarp jos šakų laukios žuvis ir rėplios žėrai.

— Aš jus paliksiu vienuolyne, — nusijuokė Antanas Valentina.

Jis buvo vienmarškinis, pasiraityjęs marškinė rankovės ir atlapa krutine. Užgules ant kelių, kapojo vandenį, o Valentina sėdėjo prie jo, saugojo pintinę su medum ir žiūrėjo į tėsiskę lygumą, į kluoną, palikusį prie ežero, raudoną pirkios stogą ir į kaimynų trobas, nulinčias medžių tankmėje.

— Tai dar pamatysim ką tas liksim, — tarė ji.

— Gi esat mano valioje, — bene šokstis į vandenį, jei vienas atgal išplauksiu.

— Oho, atsirado barzdotos vyras — vyras ir jūrų! — pajukė ji.

— Panele Valentina, ir dainos nieko nepašė. Tiesybė, galėsit giedoti už murų — tokią salą turit!

Jinai apsiniaukė. Antanas susirupinęs galvojo ar nebus jos įžeidęs.

— Pykstat?

— Kas? Ar aš?! Kas jums į galvą atėjo?

— Tik atsiminiau eketes...

— Eketės viduryje vasaros!

— Ir čia buvo žiemų. Klausykite...

Kai ji pasakodavo, visados pradėdavo tuo pačiu "klausykite": už tai Antanas ją kartą pašiepė. Ji atsikirsdamas sugavo jo kartojamą "ar suprantat?" — tačiau vienas antro nepataisė.

— Klausykite, — tarė ji, kulinim suspausdamas pintinę ir taisydamosi plaukus, — aš tada buvau jaunesnė... Buvo gili žiema, medžiai pokšėjo, bet ežeras dar neušnigtas. Dieve tu mano kaip čia smagu, kada yra ledo! Iš namų iki vienuolyno pačiužomis... Arba iki Gervų salos... Matote, anakur... Čiuožiu taip karštą, vėjas pro ausis švilpia. Temo, pirmos žvaigždės sužibo danguje. Ir taip gera, taip gera, Dieve tu mano... Šitai po pat kojom — juoda skylė... Ką ten galvosi. Tik pamaciau kad švystelėjau, nesiekdama ledo — ir jau kitoj eketės pusėj. Čia jų keletą žvejai buvo iškirte. Vos nenumarmėjau gilyn... Kai atsimeinu, visados man esti nyku... Ištikruju, gal ir getau butų būvę: žmogus nieko čia neužgyveni. Juk tai nulis ir baisiausias skurdas. Tik išalkvoji pinigų, kuriuos Dievas tau mažam davė, ir gryžti tuščias. Tikra mizerija aš!

— Valentina, kas jums šiandien! — atsiliepė jisai.

Ir buvo graudu.

— Yra dalykų kurie šio-to verti, — jis kalbėjo: — ryšiai su žmonėmis, su savo žeme, ar-

ba atskiri pamėgimai — kad ir muzika...

— Sakot, muzika. Bet jums, rodos, arčiau prie širdies kitoks menas.

— Taip, bet niekur neradau tokio artimo žmogaus kurį taip akiai brangčiau, kaip muzikoj.

— Ir kas jis?

— Beethovenas. Dievas-žmogus!

Ir Antanas nuleido irklus. Laivė bėgo nevaroma. Valentina tylėdama linktelėjo galvą bendrame sutarime, jos lūpos sukrutėjo: matyt, bandė ką sakyti, bet susilaikė, nuleido pirštus į vandenį ir lyg bijodama tarti didį vardą.

Kai jau laivė buvo bestojanti, jinai prabilo: — Susikeisim vietom.

— Ką jūs...

— E, aš pratus. Pirmiau jūs lipkite pas mane — negalima taip lauktyvių palikti, dar išsilies.

Valtis siubavo. Valentina atsirėmė į jo petį ir nuėjus atsisėdo prie irklų.

Ji tarė:

— Dabar plauksim kaip narai.

— Tik nesusmūskit mano rekordo. Tačiau ką gi moteris gali!

— Pamatysim!

Ji giliai iškūso irklą ir pasuko laivę tiesiai į bokštą. Paskui palinko pirmyn, jos pečiai išsišovė, o tarp kaklo ir krutinės įsirežė įdubimas. Valtis iš pradžių dar kypuliavo, bet po kelių smugių išsitiesė ir plaukė lengvai ir greitai, pajaučiamas mažytes ežero vilnis. Iš abiejų šonų nusidriekė dvi vandeninės briaunos, žalios ir pasipuošusios sproginejančiais burbuliukais. Užpakalyje gi išsirausė ilga vaga. Lygi ir žvilganti, ji atrodė tiršta, lyg alyvos nulieta, ir nyko ji ten tolimoje, apsemta smulkių bangų. Antanas žiūrėjo į nurudusias Valentino rankas, stipriai laikančias irklus ir nardančias tai pirmyn, tai vėl atgal, žiūrėjo į išsitempusius, baltus krūmus ir į kojas, atkištas priešais ir apautas škerpetkomis, kurios viršuje buvo susiraičiusios.

— Lekiam it kregždės. Aš jau pasiduodu, — tarė jis.

Valentina tik pažvelgė: tai tau juoktis, sakė pašaipos jos akys. Jos skruostai buvo sukaite.

Po valandėlės sulėtino ji valtį ir paklausė: — Ar jūs esat buvę pas mamas?

Antanas tarė sau: "Jinai, turbūt, nori mane paspėti kalboje. Ką ji mano?? Aha, dėl to ką pas senelį sakiau!" Ir prabilo:

— Pernai senelis ten vasarojo.

— Kaip atrodė?

— Daug vandens, ir tiek. Iš pradžių apvilta; reikia su jomis susibūliuoti, ineiti į jų paslaptis ir užsispyrimus: lygiai kaip moteris.

Valentina švilptelėjo.

Antanas ironiškai tęsė:

— Tik jura apvilta iš pradžių, o moteris — pabaigoje.

— Oho, žinovas!

Ir ji nepatikimai atkišo lūpas, šitas jaunas ir žydinčias lūpas.

— Beje, — umai nusuko ji kalbą, — pas jus buvo panelė Brone?

— Taip! Ir aš baisiai patenkintas. Tegu Viešpats pasigaili manęs! Ir jinai paliko man sasiuvinį — "širdies Kančios" stovi ten parašyta.

— Skaitėt?

— Kur iškęsi! O, ten aistros, kraujas nerimstantis, dusavimai ir ilgesio naktys. Be to, ji prašė išbraukti silpnas vietas.

— Pasitarnavot?...

— Taip, perbraukiau nuo pirmos raidės iki paskutinės.

— Koks žiaurus!... Ir ką ji?

— Pasakė ačiū.

— Bet ji nieko sau mergaitė. Vertėtų apsisukti, ponas Antanai.

— Dėkoju. Bet man dešimtis jų nereikia.

— Jau pakliuvot kuriai nors į rankas?

— Ne.

— Tada aš nieko nesuprantu...

— Čia nėra ko suprasti: reikia tik žiūrėti tiesiai.

— Tiesiai prieš save matot bokštą.

— Valentina!

— Jūs kad ir šaukiate, bet nespardyt pin-tinės. Kai išversit medų, ką aš sakysiu seserei Gertrudai!

— Jei paliesiu medų, ežero vanduo bus sal-dus, ir mudu gersim, kaip tas pasakos mulkis:

KARAS "DEL PEILIUKU";
KOLONIJOS IR JŲ GLOBA;
PAVERGTOS ŠALYS;
LIETUVA, KOMUNIZMAS IR
RUSAI.

Prieš kurį laiką laikraščiai rašė kad šis karas gali nusitęsti dar bent porą metų. Ka-

dangi ši žinia buvo paleista Italų, kurie, logiškai galvojant, atrodė, nejučia jokio gyvo reikalo galutinės pergalės taip ilgai laukti, dėl to, manome, žinia lyg ir būtų patikima. Karas yra gana baisus dalykas, bet už jį daug baisesnis yra pokaris, mat, pastarasis būna paprastai kelis kartus ilgesnis.

Vieną ar kitą būdą Europa persitvarkys, bet jau šiandien, nežinurint abiejų kariaujančių šalių ilgus ir teisingos taikos pažadų, galima pasakyti kad pokaris ypatingai ilgas nebus.

Mat, teisingumas turėtų būti arba vienoje katoje nors pusėje, arba jo nei vienoje nei kitoje nėra, nes negali teisingumas būti taip dviveidis, kaip vienas kitam priešingas, kad dėl jo įvykinimo metodų galima būtų kelti tokias peštynes ir naikinti vertybes kurias šimtmečiai įvertino, kurių verte abejoti neretelia, gi ta poka-

rio žadama ilga ir teisinga taika, pasakytume, labai labai margu arklų joja, tai yra, labai neaiški. Kad ir kažin kaip ta taika būtų patvari ir teisinga, visvien ji negalės atsvirti nei žmonių aukų, nei sugriautų žmogaus darbo bei genijaus sukurtų paminklų.

Kai kas sako kad 1914 metų karo tikriausiai priežastis būtų Solingeno kišeniniai peiliukai (rinkos), jei taip tai 1939 metų karas kilęs dėl kolonijų. Jų siekti buvo galima tik per dviejų savininkų lavonus, kurių vienas jau parbloktas, o antras norima parblokti.

Skaitytojas gal dar nepamiršo kad 1914 metų karo "tikroji" priežastis buvo Sarajevo žudystė, kur Serbų gimnazistas Gabrielis Princip nukovė Austro-Vengrijos sosto įpėdinių. Jūs pasakysite kad tai labai naivus aiškinimas, tačiau jis yra labai reikšmingas. Mat, Serbas, bent Sarajeve, Austrijos imperijos pavergtos tautos atstovas, o gimnazistas, tai, ki-

jis iš vienos bitės pririnko devynis stūrų kailius medaus. Beje, ar dažnai matotės su sese-ria Gertruda — juk giminės! — Taip, ji man labai, labai gera. — Dar pavilios. — Dievas žino kas iš manęs bus. Kai kada taip sunku...

— Valiute, visiems gi tas pats. Pavyzdžiui, ko aš galiu besitiki? — nebent skatinės tar-

nybos ir lankstymosi prieš kokį ministerijos asilą... Graži mūsų kartos dalia... Ne, bet vistiek nenusimenu: kada nors aš būsiu viršuje.

Ir griežtai jis įsikabino į briauną.

Ji paerzino:

— Nebent vienuolyno viršininku.

Antanas pasiputė.

— Ne, to jau neatsitiks.

— Ir kodėl?

— Kodėl? Hm, kodėl?... Nepatinka ir tiek. Aš noriu gyventi.

— Visoki esama gyvenimų.

— Jei norit — aš nemoku klausyti. Pas-

kui, paskui... Ir kodėl pašauklyje yra tokių dailių... Aš išgriaučiau ir devynis murus...

— Juokus varinėjat.

— Norit kad rimtai kalbėčiau. Man rodos kad mūsų vienuolynai prasilenkia su savo pa-

šaukimu: vietoje individualios nuosavybės jie pastatė kolektyvų turtą. Šito dalyko aš nesu-

prantų; jeigu būtų vienuoliu tai tik tokiu kaip Šventas Pranciškus Asizietis. Visi tavo ištekliai: kelionės laida, virvė ant strėnų, išmaldoje gauta duonos pluta ir Dievo artybė. Ir Dievo žodis visiems, visiems. Tada ir žuvis klausosi, iškiše galvas iš vandens.

— O gal pamėgintumet dabar?

— Valiute, aš rimtai šneku.

— Gerai, tik jau nepykit. Beje, ką norėjau pasakyti? Aha, atsimeinu. Jūs pamirstat kad yra visokių vienuolynų: vieni to siekia, kiti ano dalyko. Ir įvairiais keliais.

taip sakant, ir romantikas, ir svajotojas ir devynioliko amžiaus atžala. Tuoj po karo atrodė kad Solingeno peiliukai nieko nelaimėjo. Naivus gimnazisto romantizmas buvo realnesnis už kišeninį peiliuką, nes iš jo išprovokavo karo išėjo laisvė nemažas burys prispau-

stų tautų. Gražus ir šviesus buvo nuo pat pradžių iki galo devynioliktasis amžius, ypač jame pradžės romantizmas, kurs įputė įvairių imperijų sistematingai naikinamų pavergtų tautų laisvės geismo ugnelę. Ir štai, pokaris buvo tik penkis kartus ilgesnis už karą. Po to atėjo dabarykštis karas. Kiek jis tęsis mes negalime pasakyti, bet kad jis daug sugriauts ir sunaikins, tai žinome.

Nepaėjo, galima sakyti, nei metai, o visas ano karo trisdešimties metų. Jei ir ne visos ano karo griuvėsiaus atgimė tautos vėl tapo pašarvotos tai yra pašarvotų kurios anksčiau nebuvo pavergtos, kaip, sakysime, Holandija, Danija, Belgija... O ir likusių gyvuoti ateitis labai ir labai netikra, nes karas dar nesibaigė.

Mes sakėme ka šis karas kilo dėl kolonijų. Ir prabėgant reikėtų pasakyti kad koloniali politika reikėtų keisti iš pagrindų, nes ši politika, kaip andai vergų prekyba, žmonijai garbės nedaro. Šio karo vadovai, žadantieji teisingumą ir pastovumą žmonių bendravime, turėtų atminti kad didelė dalis protektorato bei kolonijų teise valdomų tautų galėtų būti laisvos ir savistovios, kitos, labiau atsilikusios, aišku, be globos negalėtų pasilikti, bet ta globa turėtų būti grynai kultūriška ir, svarbiausia, žmoniška. Atsilikę tautelės turėtų, mano manymu, būti šviečiamos ir tvarkomos tarptautinių lab-darybės draugijų, kaip, sakysime, yra tvarkomos Raudona-

s Kryžius. Jos, tos draugijos, turėtų rūpintis globojamų tautų kultura ir, ypačiai kontroliuoti kad tos tautos nebūtų išnaudojamos; turėtų būti žmoniškos reikalas ir pareiga atsilikusiais broliais rūpintis, o ne kurios nors vienos tautos ar kelių išrinktųjų tautų reikalas.

Mes pilnai sutinkam kad šia-

— Aš ir pasakiau ką maniau apie tuos visokius. Šiaip ar taip, jeigu man reiktu ten stoti — nuo ko saugok Viešpatie, — pasirinkčiau vieną ar skurdų, kalnuose kur apsnigtą... O jūs priglautų sesuo Gertruda.

Tai jis pasakė liudnai.

— Ne, aš dabar niekam netikus, — tarė ji, ir valtį pasuko į vandens taką tarp tankių meldų.

Valentina prisirė prie kranto ir išlipo ant drėgno smėlio, kur įsimynė jos pėdos — nejučiomis siurbėsi ir jas vanduo. Abu ištraukė valtį ir lipo lėkštu, puriu šlaitu, nuburtu akmenų, varliakių ir sudžiūvusių švendrų. Jiedu priėjo pirmas pušaites, mažas, su skurdžiais spygliais. Nuo smėlio ir pušų kvapo buvo šilta, aitrų ir krutinei skanu.

— Žiūrėkit, — tarė Valentina.

Jis atsiskuko: anoje pusėje ežero skaudvilų vežė dobilus. Ir žmonės, ir arkliai, ir vežimas buvo toki tolimi. Viršum metamos kupetaitės atrodė it koki svaidomi trupiniai: jie lekiojo greitai nuo žemės į Magdės glėbį ir klusniai gulė vienas šalia kito.

— Rodykit kelią, — pasakė Antanas, — aš čia nieko nežinau.

— Klausau.

Rado provėzas. Jos smėlyje buvo nežymios, bet toliau pušyne giliai buvo išraiškė taką. Medžiai didėjo, giria buvo tanki ir jauki, pilna šviesių kamienų. Aukštai iškeltos viršūnės supavosi ir ošė. Šian-ten pro žalius lapus bailiai šypsojosi žemuogės: žiūrėjo į žmones, į medžių šakas ir aukštą dangų tokios smulkutės ir trapios ir lyg stebėjosi šiuo dideliu, žaliu ir mėlynu pasauliu.

— Už šito pasisukimo bus matyti bokštas, — parodė Valentina.

Ji ėjo priešais ir taikėsi užminti ant žagaru, kurie traškėjo po jos pėda.

(Bus daugiau)

KARAS IR POKARIS

(Specialiai Dirvai, iš Prancuzijos)

J. AISTIS.

dien kulturingasis pasaulis taip tampriai surištas su kolonijomis kad jis be jų vargu ar galėtų išsivysti, nes kai kurios žemės dalys taip tirštai apgyventos kad jų tiesioginiai valdovai dirva nepajiegia išmaitinti, be to, ten dažniausia stinga ir žaliavų, o kolonijos paprastai silpnai apgyventos ir be paramos jos nepajiegia savo turtų bei galimybių tinkamai išnaudoti. Aišku kad šiandien bendras žemės apgyvenimas yra didelis ir kad viso žemės rutulio turtai žmonijai, o ne kuriai nors vienai tautai priklauso, tačiau tų turtų išnaudojimas turėtų duoti naudą ir tiems po kurių kojom tautai randasi arba keno rąkom tai padaroma. Už pamintus turtus turėtų būti atlyginama apšvieta ir gyvenimo sąlygų pagerinimu, o dabar kolonijose įvyksta taip kad ateivių buityje matome ir lėktuvą, ir automobilį, ir traktorių, gi vietiniai pasikinkę į nutašytą kuolą žemę "aria", kaip arė pirminiai žmonės prieš tūkstantčius metų. Jei imi tai ir duok.

Šis principas, manau, pagerintų ne tik atsilikusią tautų buity, bet ir tų, pasakysčiau, nuskrastusių, kurie norėdami išgyti kolonijalių prekių turi tukinti tarpininką, kuris, kada tai, prieš šimtus metų, atrodė viena ar kita šali ir tuo būdu ją pasisavino.

Kalba mums apie teisingumą, taikos patvarumą, bet ar čia nebus tikrai tuščia kalba. Kam bus ta taika patvari? Kam ji bus teisinga? Jei vienas kuriam, tai labai ačiū. Ji negalės būti patvari. Šis principas turės griuti, nes mes tai iš praeities žinome.

Šiandien pas mus atsiradęs Rusas ingi dedasi mums laisvę atnešęs. Ne komunizmo Lietuva bijo, bet Ruso. Mat, komunizmas yra pereinamas dalykas, jis gal but senai jau išsigimęs ir jo nėra ko bijoti. Nelaimė yra ta kas mes dabar savo gyvenimo patys tvarkyti negalime, jei mes, sakysime, ir norėtume padaryti savo gyvenime radikalesnių, pažangesnių reformų negu komunizmas. Štai kame yra mūsų nelaimė. Mūsų gyvenimas bus tvarkomas tų kurie mūsų gyvenimo sąlygų nepažysta. Ir šis "gudrus" principas nepatvarus, kai jis grius mes išsilaisvin-sim, nors Ruso norai liks tie patys.

— Aš ir pasakiau ką maniau apie tuos vi-

sokius. Šiaip ar taip, jeigu man reiktu ten sto-

ti — nuo ko saugok Viešpatie, — pasirinkčiau

vieną ar skurdų, kalnuose kur apsnigtą...

O jūs priglautų sesuo Gertruda.

Tai jis pasakė liudnai.

— Ne, aš dabar niekam netikus, — tarė ji,

ir valtį pasuko į vandens taką tarp tankių mel-

dų.

Valentina prisirė prie kranto ir išlipo ant

drėgno smėlio, kur įsimynė jos pėdos — neju-

čiomis siurbėsi ir jas vanduo. Abu ištraukė val-

tį ir lipo lėkštu, puriu šlaitu, nuburtu akmenų,

varliakių ir sudžiūvusių švendrų. Jiedu priėjo

pirmas pušaites, mažas, su skurdžiais spyglia-

is. Nuo smėlio ir pušų kvapo buvo šilta, aitrų

ir krutinei skanu.

— Žiūrėkit, — tarė Valentina.

Jis atsiskuko: anoje pusėje ežero skaudvilų

vežė dobilus. Ir žmonės, ir arkliai, ir vežimas

buvo toki tolimi. Viršum metamos kupetaitės

atrodė it koki svaidomi trupiniai: jie lekiojo

greitai nuo žemės į Magdės glėbį ir klusniai gu-

PER TVORĄ PASIŽVALGIUS

NAUJOJI Gadyne praneša įdomia dramukę iš Sovietijos. Angarietis-Aleksa supyko ant Amerikiečio komunisto žalpio ir suriko: "Šuns vaike, į Sibirą akmenų skaldyt!"

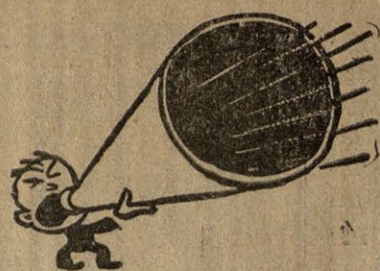
Po kiek laiko "sielių inžinierius" dėdė Stalinas supyko ant Angariečio ir suriko: "Šuns vaike, į Sibirą akmenų skaldyt!" Dabar Angarietis ir žalpis abu sykiu akmenis Sibire skaldo ir klausosi kaip Mongolas raudonarmietis rėkia: "Šunsunkiai, skaldyt stahanoviškai, o ne — tai...!"

VILNIS sako kad prie Šmetonos Lietuvos darbininkas gaudavęs po litą ir pusę. Deja, Vilnies redaktoriai, Maskvos Pravda skaitydami, pamane kad tai Kauno laikraštis. Tai ne Kaune darbininkui po pusantro lito dienai buvo mokama, bet Stalino Maskvoje. Lietuvoje mokėdavo po 5 ir 8 litus.

KUR DU mušasi, trečias ten pelnosi. Žymus Anglijos ekonomikas, Keyner, tą patį sako, matydamas kaip Anglai ir Vokiečiai vienas kitą naikina. Tą patį galvoja ir dėdė Juozukas Maskvoje, drebėdamas iš baimės, kad Anglai ir Vokiečiai nesusitartų ir jam kailio neišperėtų. Todėl jis kursto vieną prieš kitą.

VILNIS rašo: "Amerikoje tukstancijai žmonių miršta dėl nedavalgymo ligų". Jei taip pat mirtų nuo "nedavalgymo" protui tai mūsų bolševikinių laikraščių redaktoriai senai būtų kapuose.

VIENAS komunistu tapęs eks-Kolčakininkas bara Amerikos Lietuvių delegaciją, padėkojusią Prez. Rooseveltui už Lietuvos užstojimą ir padovanojusią jam gintarinį cibuką. Sako: "Amerikos interesai cibuk

1941!

Dirvos

1941 m. Pasitikimo Balias

Antradienio vak. Gruodžio-Dec. 31, 1940

LIETUVIŲ SALEJE

Balias prasidės 8 val. ir tęsis iki ???

[žanga 35c. prie durų ir taksai.

(Dirvos skaitytojams 1 tiketas DYKAI, kiti po 25c išanksto Administracijoje)

VIETINĖS ŽINIOS

Kovoja už Gazo Kainos Nupiginimą

Miesto valdyba vis neužsileidžia ir daro spaudimą kad gaso kompanija nupigintų gasą kurį naudoja žmonės namuose. Gasas seniau buvo apie 57 centai už 1,000 kub. pėdų, pastaru laiką kaina pakėlta iki arti 69c. Dabar miesto taryba reikalauja nupiginti iki 58c.

KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU

Knygelė "KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU" gaunama Dirvos adm., už 25c. Kitur persiuntimui pridėkit 5c.

Kurie Lietuviai nežino savo atvažiavimo dienos ir laivo kreipkitės į Dirvos agentūrą, jums bus pagelbėta tai surasti. Vietiniams norintiems išpildoma aplikacijų blankas.

(Vietiniai prašomi kreiptis tik penktadieniais ir šeštadieniais.)

Iš kitų miestų rašant paklausimus, reikia pažymėti kokiais metais atvažiavę, mėnesį, maždaug dieną, kuriam mieste sėdęs į laivą kuris atvežė į Ameriką, ir kuriame uoste išlipęs. Pridėkit pašto ženklus atsakymui.

Rašykite:

DIRVOS AGENTŪRA
6820 Superior ave.
Cleveland, Ohio.

KAIMYNIŠKOS UŽEIGOS PYTHIAS CAFE

LIETUVIŠKA UŽEIGA
231 EAST 156 STREET
(Netoli Euclid Beach Parko)

ALUS — DEGTINĖ
UŽKANDŽIAI

SOKIAI IR GERA MUZIKA
Penktadienio ir šeštadienio vakarais
J. Verbyla ir A. Čiutėlis
savininkai.

K. STONIS RESTAURANT

Importuota Degtinė

Skanus Lietuviškas Skilandis
Pietums laike švenčių

Vieta kur sustoja kitų miestų
pravažiuojanti Lietuviai.

6824 Superior Ave

HAN'S CAFE

PARANKI UŽEIGA

Užkandžiai — Alus iš Kranų
šešios Bowling Alleys

John Schweizer, Prop.

5325-27 SUPERIOR AVENUE
Prie E. 55th St. (14)

ENdicott 8908

Statys Valdišką Orlaivių Inžinų Laboratoriją

Federalė valdžia rado tinkamą Clevelandą išstatymui čia orlaivių inžinų tyrinėjimo laboratorijos. Jai statyti paskyrė \$8,400,000. Dirbtuvės ir laboratorijos užims 200 akrų plotą prie Clevelando orlaivių stoties.

Dirbtuvės sako turės būti gatavos apie ateinantį rudenį. Jose gaus darbo kokie 300 darbininkų.

Sako, šioj laboratorijoj nebus bandymai išdirbtų motorų, bet tik daroma tyrimai išdirbimui ir pagerinimui orlaivių inžinų arba motorų.

Mat, dabar karas atliekamas ore ir reikalinga orlaiviai kurie galėtų pakilti aukščiau ir aukščiau į ora, ir kad galėtų veikti. Aukštumui didėjant, reikalinga įvairių motorams patobulinimų.

Clevelandas gal but gaus ir vieną orlaivių dirbtuvę, nes čia apžiūrėta tai dirbtuvei tinkama vieta arba plotas už pusantro milijono dolarių.

•NE TIK NEKURIE advokatai žmones apgaudinėja, bet atsiranda ir tokių notarų kurie paprastus žmones apsuka arba nulupa už mažą paprastą patarnavimą. Cuyahoga apskrityje yra apie 10,000 notarų, tarp kurių atsiranda ir nedoru. Teismas išleido naujus griežtesnius suvaržymus notarams.

Naudoti Plumbing ir HEATING REIKMENYS

Sinks, Bathtubs, Closets, Boilers, Heaters; Steam ir Hot Water Boilers ir Radiators.

Empire Plumbing & Heating Contractors
1972 E. 55TH ST. EN. 3213

•MIESTO VALDYBOS departamentų viršininkai ir komisijonieriai, kurių yra 23, pasiryžę pasikelti sau algas, kaip šiomis dienomis paaiškėjo. Be to ir daugeliui miesto įstaigų darbininkų ir tarnautojų bus pakelta algos.

LEISKIT SAVO VAIKUS MOKYTIS LIETUVIŠKAI

Lietuvių kalbos ir rašybos mokykla jauniems Lietuviams jau prasidėjo, bet nauji mokiniai, berniukai ir mergaitės, priimami. Mokymas dykai. Mokykla buna 2 val. po pietų, šeštadieniais, Goodrich House, 1420 E. 31 st. Mokyklą užlaiko SLA. 14 kuopa.

PEČIŲ TAISYMAS

Sutrukusius furnasus ir pečius taisom ir perementuojam, išvalom furnasus ir kaminius. Apkainavimas dykai. (3)

THE KINSNER BROTHERS COMPANY

Heating and Sheet Metal Work in All Branches
7012 Wade Park Ave.
Telef. ENdicott 1798

Vaistinės Reikmenys

ISPILDOM RECEPTUS
Cigarai — Kosmetika
Toiletiniai dalykai, etc.

Herold Drugs

Reliable Druggists
6045 Broadway (3)

Accordion Pamokos

Uždirbk pinigų imdamas čia pianon accordion pamokas, mano mokiniai gauna vietas groti. Pamokos pradiniams ir prasilavinusiems.

JACK STOLL

7303 Hecker Ave. 7303
Šiaurėje nuo Superior. Cleveland

Didis Išpardavimas

KURIO JUS TAIP LAUKIATE

Atlikit savo Kalėdinį Apsipirkimą Dabar

Kainos žemesnės negu kada buvo!

Angora \$1.50 Moteriški \$1.00

Bluskos žakietai

Moterims ilgom rankovėm Boleris 39c

Boleris be rankovių 79c

Moterų Ploščių ir Kepurių setai 97c

Specialiai Apsisukimai ir Pirštines 5c

Vaikams Coat Sveteriai .. \$1

Vyrams Užsimaunami 97c

Vyrams Coat Sveteriai \$1.50

Vaikams Marškiniai, 3 už 79c

Atdara kasdien 8 iki 6 va. Trečiądienį

ir penktadienį iki 8 v. Šeštadienį iki 4 pp.

STONE KNIT MILLS

7500 STANTON AVENUE

Už E. 79th St. tarp Quincy-Woodland

Nikodemus A. Wilkelis

Laisnuotas Laidotuvių Direktorius
IR BALSAMUOTOJAS

6522 Superior Ave.

HEnderson 9292

The Wilkelis Furniture Co.

Rakandų Krautuvė

6307-11 Superior Ave.

ENdicott 2343

Naujas Puikus Lietuviškas Rekordas

"Spudos Balias Valcas" ir "Tykiai Nemunėlis Tekas"

Idainavo Chicagos Pirmyn Choras. Kaina \$1.00.

LAKE THEATER

"Tugboat Annie Sails Again"

Nauja įdomi filma pradės rodyti ketvirtadienį, Lapk. 28, Lake Theatre, yra "Tugboat Annie Sails Again", kurioje vaizduoja senai žinomi pasižymėję filmų artistai.

Marjorie Rambeau ir Allan Hale užima vadovaujamą rolę šiame vilname prietikių, juoko ir dramų veikale. Prie jų vaidina jauna pora, Ronald Reagan ir Jane Wyman, kurie sudaro šioje filmoje romaninį dalį.

Antra svarbi filma pradės rodyti šiame pat teatro yra "Im Still Alive", su Kent Taylor ir Linda Hayes.

CHIPPODROME

'The Mark of Zorro'

Pradėsant šeštadienį, Lapkr. 30, Hippodrome Theatre pradės rodyti vieną iš vaizdingiausių romanų, pilną prietikių ir paslapčių, "The Mark of Zorro", kurioj vadovaujamą rolę turi Tyrone Power. Prieš jį vaidina kitas garsus aktorius Basil Rathbone. Moterišką vadovaujamą rolę turi gražioji Linda Darnell, kuri įsimyli į Zorro. Prie jų vaidina visa eilė kitų pragaręusių filmų artistų.

Veiklas vaizduoja įvykį Los Angeles mieste 1820 metais. Nekuriš scenos yra darytos Meksikoje, taip kad filma atvaizduojamas pilnai atsakančiai.

ZIEMOS ORAS

Clevelandą aplankė žiemos oras: Lapkričio 26 d. gerokai pasnigo ir šalo. Bet į naktį pradėjo lyti. Sekančią dieną vėl pasidarė šalčiau ir snigo.

KRAUSE COSTUMES

TEATRUI IR MASKARADAMS KOSTIUMAI

Veiklams, Operoms, Operetėms ir Pokiliams Kostiumai, ekspertiskas pritaikymas.

Krause Costumes

1025 Chester Ave.

CHerry 4569 Cleveland, O.

David M. Yost, Mgr.

J. M. BRINGMAN

Atsakančis ir greitas

RADIO SERVICE

Radio Patarnavimas

Žmogaus kuris turi 13 metų patyrimą prie radio ir gyvena šioje kaimynystėje.

9005 Superior Ave.

CE. 6633 CE. 0475

KOMIN'S Pharmacy

Vaistų receptus išpildom geriausia negu kas kitas. Mullai Cigarai

Lietuvių kaimynystėje.

6430 St. Clair Ave.

Kampas Addison Rd. Cleveland

CLEVELAND POULTRY CO. Inc.

WHOLESALE and RETAIL

Pristatom Vestuvėms, Pokiliams, Clambakes ir tt.

PAUKSTIENA IR KIAUSINIAI VISOKIAM REIKALUI

4323 Superior Avenue

Telefonas EN. 3142

FARMERS POULTRY MARKET

Poultry for all occasions:

CHICKENS, DUCKS, GESE, TURKEYS, and EGGS

Lietuviams paranki vieta — užkviečiame visus.

Cor. Superior and E. 43 St.

ENd. 5025

DELLA C JAKUBS

(JAKUBAUSKIENE—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

Vežimai ligoniams pervežimui į ligonbučius.

Kambariai pašarvojimui leidžiama nauotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE

ENdicott 1763

MCALLISTER SALES

7800 Superior Avenue

HEnderson 7666

Specialiai KALĖDOMS Išpardavimas

42" Senk Kabinetai

34.75

Pilnai su visais reikmenimis

60" Senk Kabinetai, dviguba nubėgimo lenta

59.00

Pilnai su visais reikmenimis.

Magic Chef Pečiai, vėliausių modelių

\$69.50

Nauji 1941—Genesni negu kitad—Easy Washers

\$49.95

Sight Saving grindinės lempos

3.95

Maudyklės kambariui svarstyklės

1.98

Prisegamos Lempas

79c

Pasirinkimui po 97c: Sandwich Toaster, Electric Iron Toaster — Waffle Iron

AKRON, OHIO

Amerikos valdžia statys trečią išleilės Akrono priemiestyje gyvenamųjų namų skyrių iš 220 šeimoms butų. Tie namai bus išstatyti prie Barberton miestelio, jie bus išduodami gyventi mažesne kaina. Statybai valdžia paskyrė žymią sumą pinigų. Toje vietoje jau pradėjo griauti senas lušnas.

Pas K. Prospaliauską lankėsi p. Lukošius su žmona, sunais ir dukteria; jie yra ukininkai Maryland valstijoje. Jų sunus Stasys jau antri metai kaip gyvena Akrono, lanko biznio kolegiją, ir jau baigia ją šį prieškalėdinį semestrą. Jis yra gabus mokyns. Lukošiai aplankė ir Stasį Prospaliauską, kuris gyvena ukėje palei Akroną. Svečiai apžiūrėjo Akrono idomybes, ir patenkinti vaizdingumu apledo Akroną.

E. Sketrienė lankėsi Walpole, Mass., pas savo sūnų Vincą.

B. Versiackas susirgo, gydosi Peoples ligoninėje. Lintkėtina greito pasveikimo.

Kalnas.

SUGAUTI. Pereitą savaitę prie sprogimo statomo naujo namo užmuštas vienas vyras. Pradėjus tyrinėti tą sprogimą policija susekė kad tulas Horace T. Floyd, iš Waynesburg, atliko tris susprogdinimų darbus ir kad tas užmuštas vyras buvo jo brolis, kuris prisidėjo prie sprogimų surėngimo.

Suimtasis įvėlė Amerikos Darbo Federacijos vieną statybos unijos viršininką, kuris dabar uždarintas kalėjime.

Namų statymo darbus atliko CIO. unijos darbininkai, todėl ADF. unijos vadai pradėjo aniams keršyti.

Skelbimai "Dirvoje"

Smulkus skelbimai "Dirvoje" kaip tai namų pardavimas, išnuomavimas, krautuvų išnuomavimas ar pardavimas, pajiekojimai, padėkos laiskai, galima patalpinti šią kaina.

50c už vieną kartą

tris kartus už \$1.00

Formal Cleaners Inc.

Vyriškų Moteriškų RUBU Taisymas Valymas

GREITAS PATARNAVIMAS
Paimam visą darbą iš jūsu namų ir pristatom gatavą atgal.
Telefonuokit
HEnderson 3050

J. Bindokas ir Sunai, Sav.
1194 East 79th Street

Išigykit tuojau puikių Lietuviškų

KALĖDŲ - NAUJŲ METŲ SVEIKINIMO LAISKUČIŲ

Keliolika puikių vaizdelių — prisiųsim maišytai

6 už 35c.

12 už 65c.

(Galit siųsti pašto ženklais. Paduokit savo adresą)

LAISKAI Į LIETUVĄ EINA

Svarbi pastaba: Paštas į Lietuvą eina. Jusiškai dabar labiau negu kitados laukia nuo jūsų žodelio. Rašykite jums žinomą seną antrašlę. — Tėmykit: šie laiskai neužlipyti voku į Lietuvą arba čia Amerikoje galima siųsti tik už 1½c pašto ženklą (ne 3c ir ne 5c.)

DIRVOS KNYGYNAS

6820 Superior Ave.

Cleveland, Ohio

Slon

HAT & CAP MANUFACTURING Co.

Vyrams Kepurių ir Skrybėlių Dirbėjai

SPECIALIAI SKRYBĖLĖS DABAR

Tikros Fur Felt skrybėlės, reg. kaina \$3, tiktai už \$2.50

Taipgi skrybėlės taisom ir valom dirbtuvės metodu.

7808 Superior Ave.

Cleveland

HEnderson 2280

Kaledu Dovanos

Apsiaustai, Pažamas, Slipsai, Marškiniai,

Miegami žakietai, Pirštines, Nosinukai,

Kosmetika, Pandora Dėžutės.

GRDINA BRIDAL SHOPPE

Bridal and Beauty Shop

6111 St. Clair Ave.

HEnd. 6800

"Dirvai" išsirašyti nereikia

laukti pradžios metų—idėkit

į laiską \$1 dabar ir "Dirva"

lankys jus ištisą pusmetį.

NAUJOS ŽAVINGOS SPALVOS

NAUJAS GROZIS

Tikram pasitenkinimui.

Dažykite Langų Užtiesalus,

Namų Lininius, Drabužius

su

DYE-ANA

TINT & DYE

tablets

MADE

CLEVELANDO IR APIELINKĖS ŽINIOS

"DIRVA"—6820 Superior Avenue, ENd. 4486—Atdara vakarais

Nekurie vis Duodasi
Skriausti ir Išnaudoti

Dar vis randasi Lietuvių kurie nepaklauso Dirvos paaiškinimu ir bėga pas kokius nors meklorius įsieti sau pilietybės popierių ir moka jiems po \$10, \$15, \$20 ir daugiau dolarių!

Jeigu neturit kur pinigų dėti, meskit juos į balą, arba aukokite Lietuvos pabėgėliams, bet įsitemykite šita:

Pirmoms pilietybės popieriams gauti reikia valdžia mokėti \$2.50. Už blankos išpildymą sąžiningas žmogus paima tik \$1. Už pašto ženklą blankos pasiuntimui 3c. Tai visi kaštai pirmoms popieriams išsiimti.

Jūs blanka eina į Buffalo, N. Y., kur yra Imigracijos ir Naturalizacijos Aptarnavimo biuras. Gavę jūsų aplikaciją patikrina jūsų įvažiavimo į Ameriką legalumą (taip sakant: jūsų įvažiavimo dieną ir laivo vardą).

Jeigu valdžios darbininkai kurie ant jūsų aplikacijos dirba, neranda jūsų įvažiavimo dienos (kartais esti del pavardės sumaišymo, kada jūs užrašė "Kaslegarnej"), tai kaip gali rasti koks nors lupikas kuris iš jūsų paima \$20 už aplikacijos išpildymą?

Dar ne viskas: lupikas paimęs iš jūsų tokia didelė suma už tai kas valdžios yra uždrausta imti, net neįsiekio jūsų rekordų, jis bijo pakliuti į bėdą, jus apgavęs.

Taiigi, dabar, kada jums reikalinga tapti Amerikos piliečiais, bukit nors tiek geri sau, nesiduokit apgadinėti, ir jeigu kas pareikalaus už blankos išpildymą daugiau kaip dolari, apsisukę eikit nuo jo.

Nori \$40 Mėnesinės
Pensijos Seneliams

Ohio valstijos nauji išrinkti nekurie legislatores nariai kelia reikalavimą paremti bilių sulę kurio valstijos seneliams lutų mokama lygiai po \$40 senatvės pensijų, nekeitinam kaip daroma dabar.

Pensijų įsiekiančių dabartinių laikų visose valstijose yra 131,000, kurie vidutiniai gauna po \$23 mėnesiui.

TRAFIKO nelaimėse iki šios savaitės pradžios Clevelando srityje žuvo 104 asmenys. Iki galo metų žus dar keliolika.

SUSIRINKIMAS

Motėru Sąjungos 36 kuopa turės savo metinį susirinkimą antradienį, Gruodžio 3 d., nuo 8:30 val. vakare. Naujos parapijos salėje, 18 22 Neff rd.

Visos sąjungietės prašomos dalyvauti, nes bus rinkimos naujų viršininkų ateinančiam metui.

Pirm. Adelaide Miliauskaitė.

PRAKTIKUOJA TEISES

H. E. Varga, buvęs miesto nuosavybių direktorius miesto kabinete, pasitraukęs iš jų pareigų dabar praktikuoja teises. Jo ofisas randasi 609 Society for Savings Building (CHerry 1642).

KALĖDINIAI LAIŠKAI, KALENDORIAI

Dabar jau laikas įsigyti Kalėdų ir Naujų Metų sveikinimo laiškučių — Dirvos administracijoje, po 5c.

I LIETUVĄ laiškeliai eina Amerikos paštos palaiko susisiekimą su Lietuva po senovai taigi skubėkit pasiųsti saviškiams pasveikinimą Kalėdoms ir Naujiems Metams. Siųskit tuoj, dabar, kad neužtų iki Kalėdų, nes dabar laiškeliai eina p. mėnesį laiko.

Tėmykit: į Lietuvą ir čia pat Amerikoje švenčių sveikinimų laiškeliai, neužlipyti, į juos parašu, eina tik už 1½c., nereikia lipdyti 5c ar 3c.

Taiigi jau turim 1941 metų Dirvos Kalendorių. Skaitytėjai gaus vieną dykai kurie užsimokės prenumeratą už sekančią visą metą. Kalendorius galit pasiųsti savo giminėms; jie po 25c.

DIRVOS NAUJŲ
METŲ PASITIKIMO
BALIUS

Šiuomi pranešame Dirvos skaitytojams ir rėmėjams kad Dirva ir šymet rengia Naujų 1941 metų pasitikimo Balių — šymet išpuos antradienio vakarą, Gruodžio 31 d. Baliaus bus Lietuvių salėje, šokiama gros Albertas Nemanis ir jo orkestras.

Bus puikus programą pasiūtant Naują Metą.

Visi Dirvos prenumeratoriai gaus po 1 tikietą į tą balių dykai. Daugiau tikietų norėdami gaus tik po 25c. Tą pat vakarą salėje įžanga bus 35c (ir taksai ekstra).

ATEIKIT užsimokėti savo prenumeratą už Dirvą.

GAUKIT sau 1 tikietą į tą smagu balių.

GAUKIT sau 1941 metų didelį šieninį kalendorių.

Kalbinkit savo draugus užsirašyti Dirvą. Arba užrašykite Dirvą savo draugams ir giminėms Kalėdų dovanų (tik už \$1 visam metui).

PASTABA: Senieji Dirvos skaitytojai ir už 1941 metus mokės \$2.00 prenumeratoras.

MIRIMAI

ELENA KEJZA

Elena Kejza, 34 m., amžiaus, nuo 6904 St. Clair ave., mirė Lapkr. 27 d., pašarvota N. A. Wilkelio laidojimo namuose. Laidojama šeštadienį, Lapkr. 30, nuo 2 val. po pietų.

Liko vyras, Adolfas, ir 13 metų duklė.

Vėlionė paėjo iš Marijampolės, po tėvais Elena Ivanovskaitė, Amerikon atvyko 1913 metais.

•NUBAUSTAS ISTVIRKES SENIS. Teisėjas Lausche nutėisė tula Fred Schneider, 51 m., nuo 1 iki 20 metų kalėjimo už kriminališka užpuolimą 14 metų mergaitės. Jis priėmė savo name 5506 Hough ave. užėiga jaunoms mokinėms kurias viliojavo degtine ir cigaretais.

•SPROGDINIMAI. Pereita savaitę Clevelande padėta bomba sprogu apgadino Stouffer valgyklą ant Euclid ave. Tos pačios firmos valgykla Philadelphiaje taip pat buvo sprogu apgadinta bėgyje 24 valandų nuo pirmo sprogiomo. Išrodė kad kas kovoja prieš tą valgyklų korporaciją ir nori jai kenkti.

•JAUNI PLĖSIKAI. Detektivai susekė dvi grupes jaunų vaikų plėšikų, kurios vienos keturi vaikai, nuo 13 iki 15 m. amžiaus, turėjo išplėšę iš namų apie \$8,000 vertės brangmenų. Kiti du vaikai, po 16 m. amžiaus, suvogė apie \$10,000 vertės brangmenų iš namų vakarinėje miesto dalyje.

Lietuvos Filmos bus
Rodomos po N. Metų

VI. Mučinskas, kuris rodo Lietuvos ir Pakaltijo šalį, kei Suomijos ir Skandinavijos filmas, dabar lankosi rytinėse valstijose. I Clevelandą žada atvykti po naujų metų. Apie tai bus plačiau Dirvoje pranešta vėliau.

LANKĖSI DR. SIMAS

Šios savaitės pradžioje Clevelande lankėsi Dr. J. J. Simas iš Detroito, aplankė savo draugus ir atsilankė Dirvos redakcijoje.

Taiigi iš Detroito atsilankė Augustas Levulis su žmona, Katre. Atsilankė Dirvos redakcijoje, aplankė Lietuvių Darželį ir kitas vietas.

Jonas G. Polter su žmona, ir p. Janušauskienė važiuoja į Pennsylvania pas gimines. Apilankys Polterio seserį Pittsburghe, jo teta Urbaitienę Donoroje, ir paskui kartu su ja važiuos į Wernersburg, Pa., pas savo pusbrolių, Dr. Petrą Urbaitį.

Tautininkai Kvies į
Clevelandą Ponią
Tubeliene

Lapkrčio 23 d. p. Karpių rezidencijoje įvyko Clevelando tautinių veikėjų pasitarimas apie Lietuvos ir Amerikos Lietuvių reikalus bei darbavimąsi. Buvo pateikta informacija apie Philadelphiaje įvykusi tautinės srovės seimą ir apie Chicago tautinę konferenciją.

Nutarta pakviesti į Clevelandą žymią viešnią iš Lietuvos, ponios Jadvygos Tubelienės, žmonos buvusio Lietuvos Ministro Pirmininko, a. a. Juozo Tubelio.

Taiigi nutarta rengti Vasario 16-tą, Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimą.

Kadangi Vasario 16-tą, 1941 metais išpuola sekmadienį, numatyta surengti platus programą Lietuvių salėje.

MIRĖ VENSLOVO MOTINA

Jurgis K. Venslovas buvo išvažiavęs į Pennsylvania dalyvauti laidojimo savo motinos. Jis yra uolus sporto darbuotojas ir Lietuvių Darželio Sąjungos sekretorius. Reikiame p. Venslovui užuojautą jo liudnoje valandoje.

Vyrams ir Vaikams
Žieminiai Rubai

Vyrai ir vaikinai ras sau tinkamų žieminį plosčių ir siūtų Lietuviškose Brazis Bros. rubų parduotuvėse, kurių skelbimas telpa šiame numeryje. To skelbimo atvaizdas parodo Brazis Bros. rubų parduotuvę Collinwoode, ant Waterloo rd. Ta parduotuvė patogi pasiekti gyvenantiems Collinwoode ir Nottingham.

Brazis Bros. rubai yra prieinama kaina ir turi gausų pasirinkimą. Taiigi siuva sulę užsąkimo kiekvieno merali.

Taiigi primename Dirvos skaitytojams pavyrti Dirvos puslapius ir peržiūrėti kitų mūsų vienauciu būnių ir patarimų skelbimus. Jeigu ko reikia dabar tuojau, eikit į savo Lietuvišką įstaigą, ir atsiminkit visada savo vienaucius.

•Taigi primename Dirvos skaitytojams pavyrti Dirvos puslapius ir peržiūrėti kitų mūsų vienauciu būnių ir patarimų skelbimus. Jeigu ko reikia dabar tuojau, eikit į savo Lietuvišką įstaigą, ir atsiminkit visada savo vienaucius. Tėmykit jų antraštes vėliau. (Jeigu nėra tokių biznierių Lietuvių, tada kreipkitės į tuos kitataučius kurie garsinasi Dirvoje ir yra Lietuvių draugais.)

NEPATIKO

Del pereitame numeryje tilpusio pareišimo apie tuos vietas biznierių kurie duoda savo skelbimus komunistų spaudai, kuri eina prieš mūsų vietinius Lietuviškus reikalus, prieš mūsų tautą, ir prieš pačią Sąvienytų Valstijų valdžią, nekurię geri Lietuviai biznierių pasiaiskino kad jie skelbia si ne del to kad jie komunistams prijaucia, bet biznio suimetams ir tik laikinai. Nekuri jie skelbiai Dirvoje nuolat.

•Bet yra tokių biznierių kurie visiškai ignoruoja savo vietinę spaudą, o remia komunistus ir jų laikraščius.

•The style of Juozas Tysliava approaches closely to the spirit of "Keturi Vėjai". Tysliava is absorbed in the spirit of the city; he is caught up by the technical rhythm of modernism. Spiritually he is an innovator, a revolutionary, and thus he tried to alter the Lithuanian character at its base. Yet

•Although the poetry of "Keturi Vėjai" was looked upon with disapprobation at one time, it is clearly looked upon as something that it had inspired a desire in subsequent poets to be skillful word-artists by the attention it paid to word-art and form.

•Though futurism did come from abroad, it came from Russia and not its birthplace, Italy. And, since it had come at the wrong time, before the road for it had been prepared, it had to die. Futurism had come to Italy to build up life, whereas Lithuanian futurism was apart from the people, apart from life, and thus it was distant and unreal.

•The style of Juozas Tysliava approaches closely to the spirit of "Keturi Vėjai". Tysliava is absorbed in the spirit of the city; he is caught up by the technical rhythm of modernism. Spiritually he is an innovator, a revolutionary, and thus he tried to alter the Lithuanian character at its base. Yet

•The style of Juozas Tysliava approaches closely to the spirit of "Keturi Vėjai". Tysliava is absorbed in the spirit of the city; he is caught up by the technical rhythm of modernism. Spiritually he is an innovator, a revolutionary, and thus he tried to alter the Lithuanian character at its base. Yet

•The style of Juozas Tysliava approaches closely to the spirit of "Keturi Vėjai". Tysliava is absorbed in the spirit of the city; he is caught up by the technical rhythm of modernism. Spiritually he is an innovator, a revolutionary, and thus he tried to alter the Lithuanian character at its base. Yet

•The style of Juozas Tysliava approaches closely to the spirit of "Keturi Vėjai". Tysliava is absorbed in the spirit of the city; he is caught up by the technical rhythm of modernism. Spiritually he is an innovator, a revolutionary, and thus he tried to alter the Lithuanian character at its base. Yet

•The style of Juozas Tysliava approaches closely to the spirit of "Keturi Vėjai". Tysliava is absorbed in the spirit of the city; he is caught up by the technical rhythm of modernism. Spiritually he is an innovator, a revolutionary, and thus he tried to alter the Lithuanian character at its base. Yet

•The style of Juozas Tysliava approaches closely to the spirit of "Keturi Vėjai". Tysliava is absorbed in the spirit of the city; he is caught up by the technical rhythm of modernism. Spiritually he is an innovator, a revolutionary, and thus he tried to alter the Lithuanian character at its base. Yet

•The style of Juozas Tysliava approaches closely to the spirit of "Keturi Vėjai". Tysliava is absorbed in the spirit of the city; he is caught up by the technical rhythm of modernism. Spiritually he is an innovator, a revolutionary, and thus he tried to alter the Lithuanian character at its base. Yet

•The style of Juozas Tysliava approaches closely to the spirit of "Keturi Vėjai". Tysliava is absorbed in the spirit of the city; he is caught up by the technical rhythm of modernism. Spiritually he is an innovator, a revolutionary, and thus he tried to alter the Lithuanian character at its base. Yet

PHONE: ENdteot 4486

LITHUANIAN LITERARY
TRENDS

LYRIC POETRY

Continued From a Previous Issue

Faustas Kirša, in his "Aidy Aidziai", "Suverstos Vagos", and "Giesmės" has also confessed to these symbolistic tendencies. He is a poet of rare style melodiousness, and rhyme. Love, Man's experiences in life, God and Nature... these are the themes in Kirša's poetry. However in his striving for beauty of style, he often clouds the thought and becomes difficult to understand. Kirša began to express himself on social matters in "Pelenai" a poem of social satire. Its realism and its biting satire impress the reader greatly.

Petras Vaičiūnas, poet of sunshine and lover of ray colors, has created a considerable amount of worthy poetry with his fair-weather mood and his light, lively poetic style. He is one who rouses youthful enthusiasm and since he is a son of the Lithuanian soil, his very strongest desire is that this soil produce tangible fruits. The patriotic poetry of Vaičiūnas, since it has developed with the development of the country, has always had a realistic basis. Having produced four volumes of poetry, moreover, Vaičiūnas is one of Lithuania's more prolific poets.

Kazys Binkis has passed through several phases of lyricism. In the beginning, his work followed a simple form and he wrote more sincerely and he followed the reality of experience more closely. His "Gėlė iš šieno" is an example, a characteristic poem of that first period. The mood of love is expressed herein ever so vividly, beautifully, powerfully, and the background of the poem is ever so Lithuanian in its striking, relief-like scenes.

Later, Binkis began to seek something new. Saturated with the mood of futurism, he attempted to introduce futurism in Lithuania. "Keturi Vėjai" is the resultant brain child of Binkis, born marked with the token of futurism.

Saulys Semerys is one of the most ardent advocates of futurism and leader in the quest for a new aesthetics and a new morale. "Granata Krutini" and "Liepsnos-vaids sirdims deginti" are two volumes of Semerys' poetry which have caused a considerable amount of discussion in Lithuanian literature because of their novelty in form and in character.

Juozas Zengė — Zlabys, also a lyrical futurist, is a talented writer in futuristic forms. The futurists announced themselves as "word smiths" — workers in words. Zengė, accordingly, fashioned words.

Zengė, thus, is the most outstanding word artist, word-smith, and a craftsman. "Pavasario Kalvis" is written with such simple sentences that they seem to have been taken from a primary grammar yet, at the same time, they present an artistic effect.

Although the poetry of "Keturi Vėjai" was looked upon with disapprobation at one time, it is clearly looked upon as something that it had inspired a desire in subsequent poets to be skillful word-artists by the attention it paid to word-art and form.

Though futurism did come from abroad, it came from Russia and not its birthplace, Italy. And, since it had come at the wrong time, before the road for it had been prepared, it had to die. Futurism had come to Italy to build up life, whereas Lithuanian futurism was apart from the people, apart from life, and thus it was distant and unreal.

The style of Juozas Tysliava approaches closely to the spirit of "Keturi Vėjai". Tysliava is absorbed in the spirit of the city; he is caught up by the technical rhythm of modernism. Spiritually he is an innovator, a revolutionary, and thus he tried to alter the Lithuanian character at its base. Yet

Although the poetry of "Keturi Vėjai" was looked upon with disapprobation at one time, it is clearly looked upon as something that it had inspired a desire in subsequent poets to be skillful word-artists by the attention it paid to word-art and form.

Though futurism did come from abroad, it came from Russia and not its birthplace, Italy. And, since it had come at the wrong time, before the road for it had been prepared, it had to die. Futurism had come to Italy to build up life, whereas Lithuanian futurism was apart from the people, apart from life, and thus it was distant and unreal.

The style of Juozas Tysliava approaches closely to the spirit of "Keturi Vėjai". Tysliava is absorbed in the spirit of the city; he is caught up by the technical rhythm of modernism. Spiritually he is an innovator, a revolutionary, and thus he tried to alter the Lithuanian character at its base. Yet

The style of Juozas Tysliava approaches closely to the spirit of "Keturi Vėjai". Tysliava is absorbed in the spirit of the city; he is caught up by the technical rhythm of modernism. Spiritually he is an innovator, a revolutionary, and thus he tried to alter the Lithuanian character at its base. Yet

The style of Juozas Tysliava approaches closely to the spirit of "Keturi Vėjai". Tysliava is absorbed in the spirit of the city; he is caught up by the technical rhythm of modernism. Spiritually he is an innovator, a revolutionary, and thus he tried to alter the Lithuanian character at its base. Yet

The style of Juozas Tysliava approaches closely to the spirit of "Keturi Vėjai". Tysliava is absorbed in the spirit of the city; he is caught up by the technical rhythm of modernism. Spiritually he is an innovator, a revolutionary, and thus he tried to alter the Lithuanian character at its base. Yet

The style of Juozas Tysliava approaches closely to the spirit of "Keturi Vėjai". Tysliava is absorbed in the spirit of the city; he is caught up by the technical rhythm of modernism. Spiritually he is an innovator, a revolutionary, and thus he tried to alter the Lithuanian character at its base. Yet

The style of Juozas Tysliava approaches closely to the spirit of "Keturi Vėjai". Tysliava is absorbed in the spirit of the city; he is caught up by the technical rhythm of modernism. Spiritually he is an innovator, a revolutionary, and thus he tried to alter the Lithuanian character at its base. Yet

The style of Juozas Tysliava approaches closely to the spirit of "Keturi Vėjai". Tysliava is absorbed in the spirit of the city; he is caught up by the technical rhythm of modernism. Spiritually he is an innovator, a revolutionary, and thus he tried to alter the Lithuanian character at its base. Yet

The style of Juozas Tysliava approaches closely to the spirit of "Keturi Vėjai". Tysliava is absorbed in the spirit of the city; he is caught up by the technical rhythm of modernism. Spiritually he is an innovator, a revolutionary, and thus he tried to alter the Lithuanian character at its base. Yet

Youth's Forum

6820 SUPERIOR AVE. - CLEVELAND, OHIO

SCRIBBLER'S
SCRAPS

By Jay Dee

RECENTLY, "The Rotarian" had as a feature this humorous anecdote penned by E. Frank Watson:

"INTELLIGENCE SERVICE"

"A colored boy walked into a drugstore in Raleigh, North Carolina, and asked if he could use the phone. The druggist assenting, the boy took down the receiver and said: 'Central, give me numbah 604.' Then, 'Is yo' Dr. Anderson? Do yo' want to hiah a boy to mow de lawn, milk de cow and run errands? Already got a boy, is yo'? Dr. Anderson, is yo' puffedly satisfied wid de boy yo' already got? Good-bye, Dr. Anderson.'

"As the boy started out, the druggist called to him: 'Hey, boy, I believe you could do some work for me.'

"Ise got a job, I is," the boy replied.

"Didn't I hear you just now trying to get a job from Dr. Anderson?"

"No, suh," said the boy. "Ise Dr. Anderson's boy. Ise just a-checkin' up on mahself."

NORMAN Degner, dance enthusiast from South Euclid who frequents numerous local foot ceremonies, both vociferated about, and demonstrated his self-styled Shaker-Shaw-Hop at the Guest Dance at the O. L. P. H. Church Hall sponsored by the Knights of Lithuania.

A ROADSIDE traffic sign in Connecticut reads: "Drive like hell and you'll get there!"

ROLLER-Romances apparently intrigue Walter Vargo, self-made fellow who deeply delves into the finer art with great diligence: he is alleged to indulge in his eight-wheeled Support Binges on regular bi-weekly intervals.

A DECLARATION on the status of her constitution would, in all probability reveal the reason pretty Erna Schultz, employed by the downtown Clark's Restaurant, succumbs to but one meal per day while on duty when, if she liked, she could possibly have two or even three.

AKINIAI

galima gauti pas
D-RĄ MATULAITI
(Lait)
7829 Euclid Avenue

IT'S A DATE

What's a date, you ask? Why of course you haven't forgotten our annual date for New Year's Eve? You and you and you realize that in order for you and your friends, parents and relatives to watch the old year out and usher the new year in, you have to be at the Annual Dirva New Year's Eve Ball. It's a little early to go into detail about the party, the prizes, or the entertainment, but PLEASE don't forget that you have your New Year's Eve date. Don't worry about any of those other \$1.50 or \$2.00 per person affairs the old year and new year will meet up with you right over at the Lithuanian Hall, for a much lesser price and a much better time.

REIKALINGA MOTERIS
Seimininkaiti namuose, kreipis 5809 Luther ave., tarp 6 ir 9 val. vakare.

Dirva dabar yra pigiausias darbininko liuoslaikio draugas; platinkit ja tarp savų

Siųsdami Dirvos Redakcijai, Administracijai ar Agenturai kokius paklausimus, visada įdėkit už 3c pašto ženklelį atsakymui. Tas butina.

BRAZIS BROS. CLOTHES

OVERCOATS
Suits-Topcoats

Ready To Wear

16.95

OVERCOATS
Topcoats

Made To Measure

22.50

A Fine Christmas Gift

LARGEST SELECTION OF WOOLENS NOW ON DISPLAY

6122 St. Clair Ave.

15602 Waterloo Road

6905 Superior Ave.

CALENDARS AND
XMAS CARDS

For a real selection of new delightful calendars and Christmas cards, drop in at the "Dirva". You're in doubt as to the quality of either of these items just look in the window of the Dirva office. Boy, what beauties. They're swellest enough to make a Christmas gift of.

These calendars are truly every cent of their cost of new and modernistic with English or Lithuanian month attached. The Christmas cards printed in Lithuanian and will tickle the heart of any of your older relatives.

GEROS ANGLIES

Saukit

GARfield 2921

Komer Wood & Coal Co.
1409 E. 92nd Street

EVA'S

DRY CLEANING

Senas Drapanas padarom kaip naujas, išvalom iš sutaisom.

Paimam iš namų ir pristatome gatavius atgal.

EVA PETRAITIS

6702 Superior Ave.
Telefonas: Henderson 1919

Lietuviška Didelė Išdirbystė
Langams užtraukti Blindų (Shades)
VENETIAN BLINDS

DABAR LAIKAS JAU PRADĖTI APSIRUPINTI PUOSTI SAVO LANGUS SU

Naujais Shades ir Venetian Blinds
Mes pasirėngė Lietuviams patarnauti prieinama kaina.

STATE WINDOW SHADES
Hend. 2149 • 1248 E. 79 St. • J. Pečiulis, Sav.

Duokit Devėjamas
Dovanas

LABIAUSIA JIEMS PATIKS!

Matysit kaip greit jis prasišypsos atidares jūsų dovanos pakelį, kaip bus patenkintas gavęs praktišką ir gerai devėjamą dovaną —

DUOKIT JAM

MARSKINIUS
Didelis pasirinkimas įvairių maršinių ir patinkamų spalvų.
\$1.00 iki \$2.

PIRŠTINES
Tvirtos odos, su šiltais vidumais, juodos arba rudos spalvos
\$1.19

SILKO KAKLARAIŠTĖ
Naujos įvairių gražių marginių ir pavidalų, rankų darbo
65c 2 už \$1.25